

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Ústav jižní a centrální Asie

Bakalářská práce

Gabriela Machačová

**Etnický separatismus v severovýchodní Indii se zaměřením na případy etnik
Bodů, Nágů a Mizů**

Ethnic Separatism in North-East India with Special Reference to Bodo, Naga and
Mizo separatisms

Praha, 2019

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Martin Hříbek, Ph.D.

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu Mgr. Martinu Hříbkovi, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a cenné rady při zpracování této práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 29.5.2019

Gabriela Macháčová

Klíčová slova: Indie, Nacionalismus, Separatismus, Nágové, Bodové, Mizové

Key words: India, Nationalism, Separatism, Naga, Bodo, Mizo

Abstrakt

Tématem této práce je etnický separatismus v severovýchodní Indii se zaměřením na případy tří etnik regionu: Bodů, Nágů a Mizů. V první části se práce zabývá nacionalismem a separatismem z obecného hlediska. Následuje popis historického vývoje jednotlivých etnik severovýchodu s důrazem na formování a vznik států v tomto regionu v rámci Indické republiky po dosažení nezávislosti roku 1947. Pozornost je věnována zejména projevům separatismu zmíněných etnických skupin a vytváření etnicko-separatistických organizací. Závěrem je porovnání situace etnik Bodů, Nágů a Mizů a aplikace teorie nacionalismu na tyto konkrétní případy.

Abstract

The topic of this thesis is ethnic separatism in Northeast India, exemplified on the cases of three ethnicities of the region: Bodo, Naga and Mizo. In the first part, the thesis deals with nationalism and separatism in general. It is followed by a description of the historical development of the Northeast ethnic groups with an emphasis on the formation and creation of states in the region within the Indian Republic after gaining independence in 1947. Attention is paid to the manifestations of separatism of the ethnic groups and the formation of ethnic-separatist organizations. The conclusion provides a comparison of the situation of the Bodo, Naga and Mizo ethnicities and the application of the theory of nationalism to these particular cases.

Obsah

Seznam zkratk	6
1 Úvod	8
2 Nacionalismus a separatismus	9
2.1 Teorie nacionalismu	10
2.2 Indický nacionalismus	14
3 Stručný nástin dějin regionu a etnický separatismus severovýchodní Indie	17
3.1 Bodové	20
3.1.1 Boj za Bodoland	22
3.1.2 Vývoj situace po vzniku BTAD	25
3.2 Nágové	26
3.2.1 Nágské integrační hnutí	30
3.2.2 Mírová jednání	31
3.3 Mizové	34
3.3.1 Boj za samostatnost	37
3.3.2 Meziethnické vztahy v dnešním Mizóramu	39
4 Závěr	41
5 Literatura	44
6 Přílohy	49

Seznam zkratek

AAGSP	- All Assam Gana Sangram Parishad
AASU	- All Assam Students Union
ABMSU	- All Bodoland Minority Students Union
ABSU	- All Bodo Students Union
ACF	- Adivasi Cobra Force
APHLC	- All Party Hill Leaders Conference
BAC	- Bodoland Autonomous Council
BCF	- Birsa Commando Force
BdSF	- Bodoland Security Force
BJP	- Bharatiya Janata Party
BLTF	- Bodo Liberation Tiger Force
BNLF	- Bru National Liberation Front
BPAC	- Bodo People's Action Committee
BPF	- Bodoland Peoples' Front
BTAD	- Bodoland Territorial Area Districts
BTC	- Bodoland Territorial Council
BTF	- Bengali Tiger Force
FGN	- Federal Government of Nagaland
HPC	- Hmar People's Convention
HPC (D)	- Hmar People's Convention (Democratic)
IRA	- Islamic Revolutionary Army
IMLA	- Immigrant Muslim Liberation Army
MNF	- Mizo National Front
MNFF	- Mizo National Famine Front
NEFA	- North Eastern Frontier Agency
NDFB	- National Democratic Front of Bodoland
NIC	- Naga Integration Committee
NICC	- Naga Integration Central Committee

NNC - Naga National Council
NNL - Naga National League
NSCN - National Socialist Council of Nagaland
NSCN (K) - National Socialist Council of Nagaland (Khaplang)
NSCN (IM) - National Socialist Council of Nagaland (Isak-Miuvah)
PTCA - Plain Tribal Council of Assam
SHC - Sinlung Hills Council
SHDC - Sinlung Hill Development Council
UMFO - United Mizo Freedom Organization
UMPP - United Mizo Parliamentary Party
UNIC - United Naga Integration Council

1 Úvod

Počáteční část této práce se bude zabývat definicemi pojmů nacionalismus a etnicita v obecném kontextu. Dále navazuje kapitola na téma nacionalismu indického, kde je nutné zdůraznit specifika a historické okolnosti ovlivňující utváření tohoto fenoménu na indickém území. V současnosti se Indická republika skládá z 29 států a 7 teritorií, přičemž existuje minimálně 14 dalších požadavků na nový stát v rámci federace.¹ Jako stát s přibližně 1,34 mld. obyvatel² se řadí světově na druhé místo a v počtu obyvatel následuje sousední Čínskou lidovou republiku. Indická společnost je neobyčejně kulturně a jazykově různorodá, což podporuje právě lokální nacionalistické tendence. Slovy Ajaye Verghese, politologa působícího na Kalifornské univerzitě a zabývajícího se indickou politikou a etnicitou, je „Indie jako jedna z nejlidnatějších a etnicky nejrozmanitějších zemí na světě ideálním místem pro studium známek etnických nepokojů, přirozená laboratoř pro výzkum tohoto tématu.“³ Mnoho kmenových společenství po staletí obývalo severovýchodní Indii a zároveň bylo na tomto hornatém území přirozeně izolováno nejen od nížinného kraje Bengálska, ale také od zbytku Indie.

Hlavním tématem celé práce jsou případové studie tří konkrétních etnik a jejich projevů nacionalismu a bojů za sebeurčení či vlastní stát. Bodové jsou etnikum žijící na území severozápadní části dnešního indického státu Ásám. Nágy se nazývá několik desítek různých, více či méně spřízněných kmenových skupin žijících v indických státech Nágaland, Arunáčalpradéš, Ásám, Manipur, a v severozápadní části Barmy. Mizové jsou etnikum tibeto-barmského původu žijící v dnešním Mizóramu. Popsána bude historie těchto etnik od počátku po současnou situaci s důrazem na jejich národní uvědomění a separatistické tendence, ale rovněž mezietnické vztahy v rámci každého z těchto tří areálů. Přitom budou zmíněny

¹ KUMAR, Ashutosh. Exploring the Demand for New States. In: Economic and Political Weekly. [online] Vol. 45, No. 33, 2010 [cit. 2019-05-20] Dostupné na:

<https://www.epw.in/journal/2010/33/commentary/exploring-demand-new-states.html>

² Country Profile: India. In: *The World Bank*. [online] [cit. 2019-05-10] Dostupné na:

https://databank.worldbank.org/data/views/reports/reportwidget.aspx?Report_Name=CountryProfile&Id=b450fd57&tbar=y&dd=y&inf=n&zm=n&country=IND

³ VERGHESE, Ajay. *The Colonial Origins of Ethnic Violence in India*. Stanford University Press: California, 2016, s. 318.

některé teroristické organizace, kterých vzniklo po celé oblasti severovýchodní Indie nemalé množství, a jejich působení na stabilitu regionu. Na závěr celkové shrnutí událostí a jejich zasazení do teoretického rámce nacionalismu.

2 Nacionalismus a separatismus

Následující podkapitoly se budou zabývat obecnými popisy nacionalismu, a to zejména prostřednictvím významných autorit v této oblasti historického bádání, Ernesta Gellnera a Benedikta Andersona. Z českého prostředí teoretiků nacionalismu je třeba rovněž zmínit Miroslava Hrocha. Druhá podkapitola bude pojednávat o nacionalismu v indickém prostředí.

Než přistoupíme k popisu nacionalistických teorií, je vhodné vymezit samotný pojem národ, jenž je pro ně základem. Výraz má svůj etymologický původ v latinském slově ‘nasci’ - v překladu narozený.⁴ Národ je nejčastěji chápán jako společnost obyvatel daného území hlásící se ke stejné kultuře na základě sdíleného jazyka a společných dějin. Státnost je nahlížena jako politická entita, kdežto národnost je politicko-kulturním celkem, což je dáno právě zmíněnými společnými kulturními hodnotami. V ideálním světě proponentů nacionalismu by vznikaly jedině tzv. národní státy, což málokdy odpovídá realitě, a tak jsou národy rozdělené do států a státy jsou složeny z více národů.

Počet společností inklinujících k realizaci svého nacionalismu a utvoření vlastního národního státu je mnohem větší než počet možných životaschopných států. Je zcela neuskutečnitelné realizovat z hlediska nacionalistů ideální situaci a uspokojit současně všechny nacionalismy. Tyto snahy však přetrvávají a projevují se separatismem. Současně však neexistuje žádné objektivní kritérium, podle kterého by bylo možné rozhodovat, kdo má právo požadovat vlastní stát, v podstatě jakékoli společenství se teoreticky může nazvat národem.

⁴ AGRAWAL, M. M. (Ed.). *Ethnicity, Culture and Nationalism in North-East India*. Indus Publishing, 1996, s. 84.

2.1 Teorie nacionalismu

Fenomén nacionalismu se za poslední dvě století rozšířil téměř do celého světa, i když pro různé části znamená vždy trochu něco jiného a jeho chápání se liší. Existuje mnoho teorií nacionalismu a rovněž je utvářeno množství definic vysvětlujících tento pojem. Již samotné termíny národ a nacionalismus je třeba chápat jako dva výrazy s odlišnou podstatou. Jak vysvětluje Miroslav Hroch, národ má oproti modernímu nacionalismu svůj původ již v předmoderní době.⁵

K vymezení pojmu nacionalismu použijí teorie Ernesta Gellnera a Benedikta Andersona. Ernest Gellner uvádí, že „nacionalismus je politický princip, který z kulturní podobnosti činí fundamentální sociální pouto.”⁶ Tato definice - národ jako sdílená kultura - je podle Gellnera ideovým jádrem nacionalismu. Benedikt Anderson definuje národ jako představované politické společenství.⁷ Členové jakéhokoli národa se totiž s většinou ostatních členů nikdy nesetkají, přesto mají představu o svém společenství jako národním celku. Podle Johna Coakleyho, politologa a profesora na University College v Dublinu je „nacionalismus buďto forma politické mobilizace, namířená k opravě domnělé nesrovnalosti mezi hranicemi národa a hranicemi státu, nebo ideologie, která toto ospravedlňuje.”⁸ Nacionalismus není jen výsledkem společných sdílených hodnot, nýbrž také vědomím daného jedince, že je součástí takové skupiny. Zároveň má za cíl sjednotit vytyčenou masu lidí a přitom zřetelně oddělit ty, kteří nejsou považováni za část daného národa. I když jde o zájem omezené skupiny, bývá nacionalismus osvojován celou

⁵ HROCH, Miroslav. *Národy nejsou dílem náhody: Příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů*. Praha: SLON, 2009, s. 17.

⁶ GELLNER, Ernest. *Nacionalismus*. Brno: CDK, 2003, s. 17.

⁷ ANDERSON, Benedict. *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. [online] London: Verso, 2006, s. 6. [cit. 2019-05-01] Dostupné na: https://is.muni.cz/el/1423/jaro2016/SOC757/um/61816961/Benedict_Anderson_Imagined_Communities.pdf

⁸ COAKLEY, John. *Nationalism, Ethnicity and the State: Making and Breaking Nations*. London: Sage, 2012, s. 12.

pod něj spadající populací. Lze tedy říci, že je uměle vytvořenou ideologií určité části celku se snahami o prosazení na základě kulturní identity. Poskytuje pocit sounáležitosti vyznačením obecně sdílených hodnot, jakými může být společná historie, kultura, jazyk, náboženství a také území.

Existují dva protikladné názory v otázce původu nacionalismu - na jedné straně stojí primordialisté klonící se k jeho starobyklým kořenům a tvrdící, že nacionalismus zde byl odpradávná. Nicméně po druhé světové válce se většina badatelů od této teorie distancovala. Naopak modernisté nacházejí počátky teorie nacionalismu až v moderní době, nejčastěji ji spojují s francouzskou a anglickou revolucí. Jednoznačným zastáncem modernistů je rovněž Ernest Gellner, podle nějž se podmínky pro vznik nacionalismu vytvořily až v průmyslové společnosti. Existovaly v průběhu dějin sice různé výjimky, ale obecně řečeno v období zemědělských společenství nebyla kulturní podobnost politickým poutem. S rozvojem industrialismu se započaly radikální změny ve společenské a profesní struktuře, bylo zapotřebí větší mobility, přizpůsobivosti a univerzální gramotnosti, čemu sloužilo zavádění povinné školní docházky. Společnost se začala stávat rovnostářskou oproti feudálně uspořádané předmoderní společnosti. Právě v obecném přijetí a osvojení stejnorodé vysoké kultury, v mobilitě, anonymitě, atomizaci a sémantické povaze práce se podle Gellnera nachází princip nacionalismu.⁹

Také Benedikt Anderson se svou teorií zařadil mezi modernisty. Zatímco Gellner ve své studii pojednává pouze o nacionalismu evropských zemí, Andersonův záběr je širší a uvádí příklady jak z Evropy, tak z Jižní Ameriky či jihovýchodní Asie. Vznik nacionalismu umísťuje do 18. století a uvádí ho jako nastupující ideologii na místo dvou kulturních systémů působících na dosavadní společenskou soudržnost. Těmi byla náboženská komunita a dynastická říše.¹⁰ Důvody pro ústup vlivu náboženské komunity byly podle něj zámořské objevy a s nimi rozšíření povědomí o geografii a existenci rozličných kultur, a ztráta exkluzivity náboženského jazyka. Typická pro předmoderní dynastické říše byla centralizovaná moc a neurčité hranice takového

⁹ GELLNER, Ernest. *Nacionalismus*, s. 44.

¹⁰ ANDERSON, Benedict. *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. [online] London: Verso, 2006, s. 12. [cit. 2019-05-01] Dostupné na: https://is.muni.cz/el/1423/jaro2016/SOC757/um/61816961/Benedict_Anderson_Imagined_Communities.pdf

celku, přitom nová území byla získávána nejčastěji válečnou výpravou či sňatkovou politikou mezi vládnoucími rody.

Důležitým prvkem vývoje národních států byl podle Andersona společný psaný jazyk. Jazyk je zároveň prostředkem historicky spojujícím danou společnost a připomínajícím toho spojení prostřednictvím národní literatury, písní a básní. Zásadní úlohu v přeměně společnosti mělo zavedení tisku. Právě díky společnému standardizovanému jazyku a masové distribuci ve formě denního tisku si členové mohou představit společenství, jehož jsou součástí.

Anderson uvádí dále tři modulární typy nacionalismu. Prvním byl nacionalismus amerických kreolských společenství, který předcházel vlně evropského nacionalismu a jazyková otázka u něj nehrála roli. Dalším typem byla jazyková hnutí Evropy 19. století: prosazování národních jazyků, psaní jejich gramatik, slovníků, aj. Převládl tzv. Kapitalismus tisku a latina byla kompletně nahrazena jednotlivými lidovými jazyky. Třetím typem byl „oficiální nacionalismus“ multietnických říší, což byla vládnoucí jednotkou řízená unifikace obyvatel určitého územního celku za účelem přizpůsobení dané národnosti. Jako jeden z příkladů zmiňuje anglicizaci Indie za doby vlády královny Viktorie.

Po celém světě dnes může být až kolem 600-800 aktivních projektů národních států a dalších 7-8 tisíc potenciálních projektů.¹¹ Již samotné existující státy jsou nestálé. Zevnitř je mohou ovlivňovat aspirace závislých národů na vlastní národní stát a zvenčí naopak mocenské taktiky ostatních států v regionu. Jednotlivé národní státy se tak stávají členy nadnárodních sdružení či unií, aby se po čase tyto unie rozpadly, případně se transformovaly do jiných celků.

Norský sociolog a politolog Nils Petter Gleditsch zaznamenal 184 válek uvnitř suverénních států mezi lety 1946 a 2001.¹² Více než polovina těchto válečných konfliktů, 51,6%, byla spojena s krizí národních států. Jednotlivé skupiny se vzbouřily proti existujícímu státu a požadovaly buďto uznání vlastního státu, případně připojení k jinému státnímu celku.

¹¹ Gellner, Ernest. Nations and Nationalism. In: ROEDER, Philip G. *Where Nation-States Come From: Institutional Change in the Age of Nationalism*. [elektronický zdroj] Princeton, NJ: Princeton University Press, 2007, s. 3. [cit. 2019-03-11] Dostupné na: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/natl-ebooks/detail.action?docID=827795>

¹² Gleditsch, N. P. In: ROEDER, Philip G. *Where Nation-States Come From: Institutional Change in the Age of Nationalism*. [elektronický zdroj] Princeton, NJ: Princeton University Press, 2007, s. 5. [cit. 2019-03-11] Dostupné na: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/natl-ebooks/detail.action?docID=827795>

Nejvýznamnějším činitelem působícím na vznik nových států se ukázal být proces dekolonizace - od roku 1815 takto přibylo 118 nových států, tedy asi 62% z celkového počtu.¹³ Oddělení od základových státních jednotek tvořilo druhý nejčastější způsob - 32% nynějších států¹⁴ vzniklo tímto způsobem. Společnou argumentací je právo daného národa na vlastní stát a na výběr vlastní zvolené vlády. To souvisí s procesem politizace dané společnosti a tzv. probuzením národní identity.

Podle Hrocha je nutné rozlišit proces tvoření národa na základě výchozích podmínek. Buď vzniká z tzv. „státního národa“ s jednou národní kulturou, anebo národním hnutím nevládnoucí etnické skupiny. Takové formování etnických skupin v národy popisuje na příkladu rozpadu evropských multietnických říší - Rakouska, Osmanské říše a Ruska.¹⁵ Jednotlivé etnické skupiny si prošly národním hnutím, kdy získaly svou národní identitu a postupně docházely k nezávislosti. V otázce vzniku národních států to ovšem nejsou podle Roedera etnické skupiny, ze kterých se stane národní stát, avšak tzv. segmentární státy.¹⁶ Takové celky mají již vybudovanou politickou identitu, tím dosahují většího vlivu a mají tak lepší předpoklady k dosažení nezávislosti než samotné etnické skupiny. Záleží ovšem také na jednotě a síle vedení státu, pod nějž daná část spadá a od něhož se snaží oddělit. Získání vlastního státu je tedy postupný proces směřující od etnické skupiny přes částečně autonomní celek až k případné samostatnosti, v čemž se shodují oba autoři.

¹³ROEDER, Philip G. *Where Nation-States Come From: Institutional Change in the Age of Nationalism*. [elektronický zdroj] Princeton, NJ: Princeton University Press, 2007, s. 6. [cit. 2019-03-11] Dostupné na: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/natl-ebooks/detail.action?docID=827795>

¹⁴ Tamtéž, [cit. 2019-03-11], s. 8.

¹⁵ HROCH, Miroslav. *Národy nejsou dílem náhody: Příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů*, s. 50.

¹⁶ ROEDER, Philip G. *Where Nation-States Come From: Institutional Change in the Age of Nationalism*. [elektronický zdroj] Princeton, NJ: Princeton University Press, 2007, s. 290. [cit. 2019-03-11] Dostupné na: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/natl-ebooks/detail.action?docID=827795>

2.2 Indický nacionalismus

V předchozí kapitole byly zmíněny obecné principy nacionalismu a nyní budou nastíněna některá specifika vyskytující se v prostředí indického subkontinentu, neboť jak již bylo zmíněno, nacionalistický přístup každého národa může být odlišný, což záleží na historickém vývoji a okolnostech působících na utváření takového národa. S použitím obecné teorie nacionalismu lze tedy popsat konkrétní průběh nacionalistického probuzení, uvědomění a boje za samostatnost indického národa.

Nacionalismus se v Indii vyvinul v průběhu britské koloniální vlády nad zemí. Do tohoto období obyvatelé tvořili komunity podřazené jednotlivým vládcům, nicméně chybělo vědomí společné identity a národního cítění. Teprve britská vláda radikálním proměňováním ekonomických a sociálních struktur regionu, zavedením unifikovaného vzdělání, moderního průmyslu, infrastruktury a centralizovaného státního aparátu zajistila přechod od feudálního systému ke kapitalismu a pomohla tím k přerodu indické společnosti. Všechny tyto změny v souladu s Gellnerovou teorií o původu nacionalismu, navíc v kombinaci s represivním přístupem ze strany Britů daly vzniknout nacionalistickým myšlenkám. Ty byly nesený a prosazovány indickou vzdělanou vrstvou. Vzdělaná střední třída se postupně rozrůstala v průběhu druhé poloviny 19. století díky vzrůstajícímu počtu moderních vzdělávacích institucí v zemi.¹⁷ Nacionalismus se podle R. P. Sharmy na území indického subkontinentu plně zformoval současně se vznikem Indického Národního Kongresu roku 1885.¹⁸ Nadvláda cizí mocnosti v podobě Britů probudila pocity národní jednoty a politické uskupení Kongresu bylo konkrétním výsledkem těchto nálad. Faktem zůstává, že Indický Národní Kongres se stal nástrojem moci pouze omezené skupiny elit. Celkově nacionalistické hnutí Indie bylo zprvu záležitostí úzké vyšší vrstvy vzdělanců, čemuž přesně odpovídá Andersonův popis o vzrůstu nacionalismu v koloniálních územích výlučně

¹⁷ DESAI, A. R. *Social background of Indian nationalism*. Mumbai: Popular Prakashan Pvt. Ltd., 2000.

¹⁸ SHARMA, R. P. Indian nationalism: A Layman's view. In: Agrawal, M. M. (Ed.). *Ethnicity, Culture and Nationalism in North-East India*. Indus Publishing, 1996, s. 88.

prostřednictvím vzdělané vrstvy.¹⁹ S přelomem století a rozvojem národního průmyslu, zejména textilního, začal se popularizovat nacionalismus v podobě hnutí Svadéši zahájeného roku 1905. Toto rozšíření nacionalismu mezi všemi vrstvami obyvatel bylo podporováno v podobě masových lidových hnutí a vrcholilo ve 30. letech spolu s hnutím občanské neposlušnosti. Na širší vrstvy se obrátil až Mahátma Gándhí. Ve 40. letech byl hlavním hnacím motorem indického nacionalismu fakt, že koloniální vláda brzdila rozvoj země. Kritika padala na exploatativní charakter kolonialismu zapříčiňující zaostalost ekonomiky. Druhým z argumentů Ernesta Gellnera pro akceptovatelnost daného režimu je právě jeho schopnost udržet ekonomický růst,²⁰ která zde selhala.

Jak již bylo zmíněno, indický nacionalismus se rozvíjel pod vlivem cizí oprese a nabyl tím specifické podoby. Na jedné straně, jak zmiňuje Benedikt Anderson, je národ vlivem oficiálního nacionalismu ze strany kolonialistů jednotně anglicizován, na straně druhé je v jednotlivých částech zachována značná rozmanitost. Nacionalismus se skrze Indii šířil postupně a v různých krajích se vyvíjel s odlišným tempem. Některé komunity se stávaly politicky aktivními dříve než jiné a spolu s tím vznikala vzájemně nezávislá politická hnutí různých jazykových, náboženských či sociálních společenství po území koloniální Indie. Politické probuzení těchto „spících“ národů, které tyto skupiny tvořily, dosáhlo ve 30. letech 20. století takového stupně, že se považovaly za odlišná uskupení, za jiné národnosti.²¹ Z této podstaty vznikl později požadavek na rozdělení jednotlivých států v nezávislé Indii na jazykové bázi.

Vnitřní hranice země bylo nutné upravit, což započalo předtím, než se Indie stala 15.8.1947 nezávislým státem. Postupně bylo integrováno 562 knížecích států. Reorganizace Indie na jazykové bázi byla odmítnuta jak ze strany Komise S. K. Dára (komise zvaná The Linguistic Provinces Commission jejímž předsedou byl S. K. Dár, založena 17.6.1948 za účelem posouzení oprávněnosti vzniku nových provincií Ándry, Kéraly, Karnátsky a Maharáštry²²), tak Výboru

¹⁹ ANDERSON, Benedict. *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. [online] London: Verso, 2006, s. 116. [cit. 2019-05-21] Dostupné na: https://is.muni.cz/el/1423/jaro2016/SOC757/um/61816961/Benedict_Anderson_Imagined_Communities.pdf

²⁰ GELLNER, Ernest. *Nacionalismus*, s. 41.

²¹ DESAI, A. R. *Social background of indian nationalism*, s. 365.

²² ANANTH, Krishna V. *Regional Identities and its Implications on the Notion of National Identity: Some Observations on the Linguistic Reorganisation of States*. [online] [cit. 2019-04-26] Dostupné na: https://www.academia.edu/36265817/On_the_Linguistic_Reorganisation_of_States_in_India.pdf

J.V.P. (známý pod názvem J.V.P. Committee, výbor složený ze tří členů - Džaváharlál Néhrú, Sardár Vallabháí Patél a Pattábhí Sítárámaijs²³). Nicméně Výbor J.V.P. ve své zprávě též uvedl, že „pokud názor veřejnosti je trvajícím a neoblomným, my jako demokraté musíme přistoupit na jistá omezení v zájmu prospěchu Indie jako celku.“²⁴ Díky ambivalenci obsažené v této zprávě mohl vzniknout stát Ándhrapradéš pro mluvčí telugštiny, který byl jako první z indických států vyhlášen na základě jazykového rozlišení. Podle zákona o reorganizaci z roku 1956 byla Indie rozdělena na 14 států a 6 unijních teritorií.²⁵

Otázka uspořádání různých skupin obyvatelstva Indie je však mnohem komplexnější a zdaleka nehraje roli pouze odlišnost jazyků. Jelikož během koloniálního období nikdy nespadlo území Indie úplně celé pod britskou správu a určité oblasti zůstávaly pod vedením místních panovníků, lišil se zásadním způsobem přístup k vládě v těchto jednotkách ve vztahu k etnické diverzitě obyvatelstva. Podle Verghese (2016) britská administrativa podporovala kastovní uspořádání společnosti a zaváděla opatření, která rozdělovala etnické skupiny podle této linie, zároveň však chránila náboženské menšiny.²⁶ V takových oblastech tak vznikaly tenze a násilí motivované kastovní a etnickou nerovností. Místní vládcí naopak vládli na základě náboženského vyznání a chránili nízké kasty a kmenová uskupení. V těchto oblastech se následně projevovaly nábožensky laděné spory, kdežto kastovní a kmenové násilí bylo minimální.

Situace na severovýchodě Indie je specifická tím, že etnika obývající tuto oblast žila vždy v izolaci a nacionalistické cítění ve vztahu k uskupení národů obývajících okolní území nížin nikdy nevzniklo. Ty naopak byly vždy považovány za cizí entitu. V následujících kapitolách bude popsán vývoj jejich nacionalistického uvědomění a jeho důsledky.

²³ ANANTH, Krishna V. *Regional Identities and its Implications on the Notion of National Identity: Some Observations on the Linguistic Reorganisation of States*. [online] [cit. 2019-04-26] Dostupné na: https://www.academia.edu/36265817/On_the_Linguistic_Reorganisation_of_States_in_India.pdf

²⁴ BAJPAI, Arunoday. Territory of the Nation. In: *Pratiyogita Darpan*. [online] New Delhi: Vajiram IAS Test Series, Dec. 2007. [cit. 2019-03-24] Dostupné na:

https://books.google.com.qa/books?id=tugDAAAAMBAJ&pg=PT71&lpg=PT71&dq=dar+commission&source=bl&ots=_KKO8rhrwt&sig=ACfU3U3zH5K8E1avT6r8oBYiuZLxMDENUg&hl=en&sa=X&ved=2ahUKewj_j-nquZvhAhWFsKQKHUW1CsQQ6AEwDHoECAGQAQ#v=onepage&q=dar%20commission&f=false

²⁵ Státy Ándhrapradéš, Ásám, Bihár, Bombaj, Džammú a Kašmír, Kérala, Madhjápradéš, Madrás, Majsúr, Urísa, Paňdžáb, Rádžasthán, Uttarpradéš, Západní Bengálsko. Unijní teritoria byla Dillí, Himáčalpradéš, Manípur, Tripura, Andamany a Nikobary, a Lakadivy, Amindivy a ostrovy Minicoy.

²⁶ VERGHESE, Ajay. *The Colonial Origins of Ethnic Violence in India*. Stanford University Press: California, 2016, s. 323.

3 Stručný nástin dějin regionu a etnický separatismus severovýchodní Indie

Tato kapitola představuje kratší, obecný úvod k problematice daného regionu a jeho historickému vývoji. Zmíním zde pouze několik stěžejních bodů v dějinách pro základní orientaci v oblasti před detailnějším zaměřením se na vývoj událostí u vybraných etnických skupin.

Severovýchodní část Indie tvoří hraniční výspu země a je obklopena státy Bangladéš, Barma, Čína a Bhútán. Region je se zbytkem země spojený tzv. Šiligurským koridorem o ploše pouhých 12,203 km².²⁷ Skládá se z následujících sedmi indických států, nazývaných též Seven sisters: Arunáčalpradéš, Ásám, Manípur, Mizóram, Méghálaj, Nágáland a Tripura.²⁸

Region je označován jako severovýchodní Indie teprve od roku 1972. Do té doby se mluví o Ásámu, pod jehož správu spadala rovněž oblast dnešních indických států Méghálaj, Mizóram a do roku 1963 Nágáland; a dále knížectvích Manípur, Tripura a tzv. NEFA (Severovýchodní hraniční agencie - North Eastern Frontier Agency), tedy dnešním Arunáčalpradéši.

Jazykově je celý region velmi různorodý, jeho obyvatelé mluví jazyky z indoevropské, austroasijské a sinotibetské jazykové rodiny. Vyskytují se zde zejména tři náboženské směry. Hinduismus převládá v údolí Brahmaputry, v částech Manípuru a Tripury. Nágáland a Mizóram jsou většinově křesťanského vyznání, stejně tak Méghálaj a částečně Manípur. Vysoko v horách Arunáčalpradéše se nachází tradičně buddhistické kláštery. Dále se u některých kmenových

²⁷ UPADHYAY, Archana. *India's fragile borderlands: the dynamics of terrorism in North East India*. London: New York: I. B. Taurius, 2009, s. 35.

²⁸ Bližší informace o těchto státech viz. Tabulka 1.

společenství vyskytují animistické víry v původní či moderní podobě, jako bathuismus u Bodů²⁹ nebo donyi polo v Arunáčalpradéši.³⁰

Ze starších dějin oblasti není mnoho doloženo. Z Mahábháraty se dozvídáme o říši zvané Prágdždžótiša, v puránách a tantrických textech se užívá názvu Kámarúpa, který se vžil jako historické označení pro oblast širšího Ásámu. Po invazi princů z barmského kmene Shanů Chukaphy a Mungmaua roku 1228 vzniklo v oblasti Ásámu Ahomské království a postupně se stalo nejsilnějším celkem v údolí Brahmaputry.³¹ Dále existovalo v regionu království Tripura, zhruba v oblasti dnešního indického státu Tripury a východní části Bangladéše. Království bylo samostatné až do roku 1733, kdy jeho nížinnou část anektovali Mughalové.³² Horská část Tripury se stala knížecím státem za doby Britské Indie. Třetím celkem bylo starobylé království Manípuru. Na počátku 19. století byl Manípur obsazen Barmánci, kteří následně pokračovali ve výbojích dále do údolí Brahmaputry. Po první anglo-barmské válce roku 1826 se stal Ásám a Manípur britskou provincií na základě smlouvy v Yandabo uzavřené mezi vítěznou Britskou Východoindickou společností a poraženou Barmou. Tímto způsobem získali Britové dohled nad celým regionem.

Ásám byl indickým státem již od nezávislosti roku 1947. Nágáland se stal indickým státem roku 1963, roku 1972 vznikly státy Méghálaj, Manípur a Tripura, a nakonec 1987 Mizóram a Arunáčalpradéš. Severovýchodní Indie je sice periferní oblastí, ale přesto strategickou z hlediska ochrany hranic.

Etnický separatismus, tedy snaha o odtržení na základě etnické příslušnosti, se projevuje nejčastěji u etnik, jež představují v daném státním celku menšinu. K vysvětlení pojmu etnická skupina jsem se rozhodla využít následující definice dvojice amerických sociologů Johna Stona a Bhumiky Piyi, která tento pojem vhodně popisuje: „Etnické skupiny jsou fundamentální jednotky sociální organizace, skládající se z členů určujících sebe nebo určovaných vědomím

²⁹ NARZARY, Nareswar. *Bathou religion and its impact on Boro society: A Folkloristic study*. Guwahati, 2014. Ph.D. Thesis. Gauhati University, s. 2. [online] [cit. 2019-05-19] Dostupné na: https://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/114601/6/06_chapter%201.pdf

³⁰ CHAUDHURI, S. K. The Institutionalisation of Tribal Religion: Recasting the Donyi-Polo Movement in Arunachal Pradesh. In: *Asian Ethnology*, s. 263. [online] 72/2, 2013 [cit. 2019-05-19] Dostupné na: <http://nirc.nanzan-u.ac.jp/nfile/4303>

³¹ CHATTERJEE, Suhas. *Making of Mizoram: Role of Laldenga*. New Delhi, 1994, s. 1.

³² Hill Tippera. In: *Imperial Gazetteer of India*. V. 13, s. 118. [online] [cit. 2019-05-07] Dostupné na: http://dsal.uchicago.edu/reference/gazetteer/pager.html?objectid=DS405.1.I34_V13_124.gif

společného historického původu, jež může současně zahrnovat náboženské představy, stejný jazyk nebo sdílenou kulturu.”³³

Jedním z průvodních jevů výrazné etnické, ale také jazykové a náboženské diverzity v regionu severovýchodní Indie se staly právě separatistické tendence mnohých etnických skupin v průběhu druhé poloviny 20. století. Kromě Arunáčalpradéše a Méghálaje si všechny státy v regionu prošly dlouholetým separatistickým hnutím s cílem dosažení autonomie či úplné nezávislosti na Indii.³⁴ Separatismus v severovýchodní části Indie je typicky provázený násilnými aktivitami zejména ze strany četných ozbrojených či přímo teroristických organizací. Člen Severovýchodního sociologického výzkumného centra v Guváhátí a odborník na rozvojem způsobené přesídlování Walter Fernandes zmiňuje tři aspekty, jejichž kombinace motivuje etnika Severovýchodu k separatismu: snaha o ochranu živobyčí, tudíž vlastnictví půdy, vědomí etnicity a obrana vlastní identity, a subnacionalismus ve vztahu k centrální vládě.³⁵ Právě kombinace těchto faktorů v prostředí s různými podmínkami dává vzniknout odlišným stupňům konfliktu. Etnické skupiny nestojí jen proti indickému státu, jsou to také rozepře mezi jednotlivými státy v samotném regionu, kmeny mezi sebou, kmeny proti nekmenovému obyvatelstvu, nebo proti příchozím z jiných oblastí či států.³⁶ Navíc v důsledku rozdělování území a hranic mezi státy, které nereflektovalo historické souvislosti regionu se jednotlivá etnika nachází rozdrobená ve více státech. V následujících podkapitolách bude blíže popsán právě vývoj separatismu a konfliktů s ním spojených u vybraných etnik.

³³ Stone a Piya, 2007. Ethnic group. In: Coakley, John. *Nationalism, Ethnicity and the State: Making and Breaking Nations*. London: Sage, 2012, s. 6.

³⁴ UPADHYAY, Archana. Terrorism in the North-East. In: *Economic and Political Weekly*. [online] Vol. 41, No. 48, 2006. [cit. 2019-04-29] Dostupné na: <https://www.epw.in/journal/2006/48/special-articles/terrorism-north-east.html>

³⁵ FERNANDES, Walter. Conflict in North-east: A Historical Perspective. In: *Economic and Political Weekly*. [online] 34(51), December 1999. [cit. 2019-04-29] Dostupné na: https://www.jstor.org/stable/4408734?seq=1#page_scan_tab_contents

³⁶ UPADHYAY, Archana. Terrorism in the North-East. In: *Economic and Political Weekly*. [online] Vol. 41, No. 48, 2006. [cit. 2019-04-29] Dostupné na: <https://www.epw.in/journal/2006/48/special-articles/terrorism-north-east.html>

3.1 Bodové

Etnikum Bodů či též Bodo-Kačariů je jedním z tzv. nížinných kmenů (Plain tribes) obývajících dnešní severozápadní Ásám, zejména distrikty severně od břehů Brahmaputry, ovšem nalezneme jej také v západobengálském Džalpaiguri a Kóčbiháru, či ve státech Nágáland a Tripura. Považují se za původní obyvatele kraje. Jazyk bodo náleží k tibetobarmské jazykové skupině. O původu etnika Bodů chybí doložitelné prameny a je možné pouze tušit, že jejich domovinou byl Tibet nebo některá oblast západní Číny. Jako jeden z mála se o původu Bodů zmiňuje rev. Sidney Endle, jenž dlouhodobě působil v oblasti jako misionář, byl v přímém kontaktu s příslušníky etnika Bodů a ovládal také jejich jazyk. Podle něj zřejmě přišli Kačariové neboli Bodové do úrodného údolí Brahmaputry pravděpodobně alespoň ve dvou migračních vlnách, a to ze severu a severovýchodu. Jedna skupina doputovala do severovýchodního Bengálska a západního Ásámu přes údolí řek Tisty, Dharly a Sankoše a narazila tam na kdysi silné království Kámarúpa. Druhá část se vydala přes údolí Subánsiri, Dibong a Dihong do východního Ásámu, kde se jedna větev Kačariů, známá také jako Čútíjové, pravděpodobně držela moci po dlouhou dobu.³⁷

Národní uvědomění Bodů se začínalo formovat počátkem 20. století a ve 30. letech již dosáhlo konkrétního směru. Roku 1933 se na shromáždění nížinných kmenů ujednalo založení Všeásámské kmenové ligy (All Assam Tribal League).³⁸ Tato organizace měla za cíl ochranu zájmů kmenového obyvatelstva. Od roku 1935 byla vyhrazena čtyři místa v Ásámském zákonodárném shromáždění pro členy nížinných kmenů.

Etnikum Bodo započalo hnutí za svou jazykovou a kulturní identitu, zvláště v reakci na jazykovou reorganizaci v Ásámu a snahy Ásámské literární společnosti (Asom Sahitya Sabha) o prosazení ásámštiny jako oficiálního jazyka. Oficiálním jazykem byla ásámština uznána roku 1961 na základě zákona o oficiálním jazyku Ásámu.³⁹ Z pohledu ostatních etnik žijících v tomto

³⁷ ENDLE, Sidney. *The Kacharis*. [online] Macmillan and Co: London, 1911, s. 4. [cit. 2019-02-13] Dostupné na: <https://archive.org/details/kacharis009491mbp/page/n7>

³⁸ DEKA, Hira Moni. *Politics of identity and the Bodo movement in Assam*. Guwahati, 2009. Ph.D. Thesis. Gauhati University, s. 60. [online] [cit. 2019-05-05] Dostupné na: <http://hdl.handle.net/10603/67844>

³⁹ Tamtéž, [cit. 2019-05-01], s. 66.

multietnickém indickém státu byl takový krok ohrožením jejich identity. Roku 1972 zavedly univerzity v Guváhátí a Dibugarhu ásámštinu jako vyučovací jazyk díky aktivitě Všeásámské studentské unie (All Assam Students Union - AASU).⁴⁰ Dalším z úspěchů jazykového hnutí Ásámců bylo stanovení ásámštiny roku 1986 třetím z povinných jazyků výuky na středních školách. Jazyková reorganizace byla součástí tzv. Ásámského hnutí probíhajícího mezi léty 1979-1985 zaměřeného proti imigraci a vedeného AASU a Všeásámským sdružením lidového boje (All Assam Gana Sangram Parishad - AAGSP).⁴¹ Hnutí bylo ukončeno roku 1985 Ásámskou dohodou mezi organizacemi a vládou.

Minoritní etnika v celém jazykovém hnutí viděla hrozbu a snahu Ásámců o zavedení regionální hegemonie. Organizace Literární společnost Bodů (Bodo Sahitya Sabha) byla založena 16.11.1952⁴² následně po Ásámské literární společnosti. Vystoupila s kampaní proti zavedení ásámštiny jako oficiálního jazyka a místo toho prosazovala hindštinu. Další prioritou organizace bylo zavedení jazyka bodo ve školní výuce, což bylo považováno za nutný předpoklad pro zachování kultury a identity Bodů. Literární společnost Bodů zahájila demokratické hnutí za zavedení výuky v jazyce bodo, jež dosáhlo úspěchu roku 1963, kdy byl bodo ustaven jazykem výuky na základním stupni a poté roku 1968 také na druhém stupni. Roku 1974 Literární společnost Bodů vyhlásila hnutí pro zavedení latinky.⁴³ Do této doby se totiž jazyk bodo zaznamenával v ásámském písmu. Samotná Literární společnost Bodů toto hnutí za písmo popisuje následovně:

„Literární společnost Bodů přijala rozhodnutí zavést latinku jako písmo jazyka bodo roku 1970 na své 11. výroční konferenci konající se v Mahakalguri v Západním Bengálsku. V této době bylo pro jazyk bodo užívané ásámské písmo. Požadavek byl vznesen před vládou Ásámu do roku 1974, ale vláda odmítla povolit latinku. Následkem toho Literární společnost Bodů vyhlásila demokratické hnutí od 12.9.1974, kterého se zúčastnily miliony členů veřejnosti a bodských

⁴⁰ DEKA, Hira Moni. *Politics of identity and the Bodo movement in Assam*. Guwahati, 2009. Ph.D. Thesis. Gauhati University, s. 66. [online] [cit. 2019-05-01] Dostupné na: <http://hdl.handle.net/10603/67844>

⁴¹ BARUAH, Sanjib. *India Against Itself: Assam and the Politics of Nationality*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1999, s. 121.

⁴² *Bodo Sahitya Sabha*. [online] [cit. 2019-05-01] Dostupné na: <http://bodosahityasabha.org/introduction.html>

⁴³ DEKA, Hira Moni. *Politics of identity and the Bodo movement in Assam*. Guwahati, 2009. Ph.D. Thesis. Gauhati University, s. 72. [online] [cit. 2019-02-14] Dostupné na: <http://hdl.handle.net/10603/67844>

*studentů. Bohužel však, místo povolení latinského písma, provinciální vláda Ásámu zasáhla tvrdou rukou a následkem toho 16 lidí zemřelo a mnoho dalších utrpělo vážná či lehčí zranění. Nakonec nemaje jiné řešení se Literární společnost Bodů rozhodla přijmout písmo dévanágarí a odvolat hnutí ke dni 13.2.1975. Následně po ujednání podmínek byla sjednána dohoda mezi Indirou Gándhí, ministerskou předsedkyní Indie a Literární společností Bodů dne 6.4.1975.*⁴⁴

V jazykové otázce tedy došlo ke kompromisu, zároveň však také čím dál více sílilo etnické uvědomění a národní probuzení. Dvěma hlavními důvody pro separatistické hnutí Bodů byly ekonomická zaostalost obyvatel a politické ambice jejich vůdců. Bodové navíc měli již příklad v hnutích ostatních etnik regionu jako Mizů, Nágů či Khásíů a roli hrála také politika centrální vlády ochotné k reorganizaci hranic severovýchodní Indie.

3.1.1 Boj za Bodoland

Roku 1967 vzniká Rada nížinných kmenů Ásámu (Plain Tribal Council of Assam - PTCA) s požadavkem samostatného teritoria „Udajáčal“ (Úsvit) v oblastech s převahou Bodů na sever od řeky Brahmaputry. Téhož roku vzniká další organizace, Studentská unie všech Bodů (All Bodo Students Union - ABSU). Když PTCA ztratilo popularitu, vytratilo se z dění a příležitost dostala právě ABSU, jejíž pozice byla oproti PTCA doposud druhotná. Jazykové hnutí se následně v průběhu 80. let zpolitizovalo a hnutí ABSU převzalo hlavní iniciativu a začalo pod vedením Upendranátha Brahmy od roku 1987 prosazovat myšlenku samostatného Bodolandu. 22.1.1987 hnutí ABSU sepsalo memorandum centrální vládě s požadavkem samostatného státu.⁴⁵ Hnutí užívá společné kulturní a historické kořeny k probuzení nacionalistických nálad v rámci etnika a současně obviňuje Ásámce z nepřátelství vůči kmenu Bodů. Heslem, jež se stalo pro Body

⁴⁴ *Bodo Sahitya Sabha*. [online] [cit. 2019-02-14] Dostupné na: <http://bodosahityasabha.org/introduction.html>

⁴⁵ CHAUDHURY, Topu. *Bodoland Movement: A Study*, s. 80. [online] 2015. [cit. 2019-02-14] Dostupné na: https://www.ijhsss.com/files/Topu-Choudhury_8mypc920.pdf

symbolem boje za samostatnost, bylo „rozdělit Ásám fifty-fifty.“ Požadován byl Bodoland v rámci Indie a ne Ásámu. Mezitím byla vytvořena organizace, která by spojila všechny Body, Výbor lidové akce Bodů (Bodo People's Action Committee - BPAC). Požadavky obou organizací začínaly být čím dál hlasitější a viditelnější. Docházelo k protestům, demonstracím, pouličním výtržnostem, různým blokádám a rabování. Obyvatelé celé oblasti žili dlouhodobě pod hrozbou násilí a teroru.

3.10.1986 se zformovala pod vedením Radžana Daimářího skupina Bezpečnostní jednotka Bodolandu (Bodoland Security Force - BdSF).⁴⁶ Tato nová organizace požadovala úplné odtržení od Indie a vznik státu Bodoland, v čemž se rozcházela s vizí ABSU.

Po letech jednání a vyjednávání byla připravena půda pro uzavření dohody, a tak se stalo, že 20.2.1993 byl podepsána dohoda o Bodolandu (tzv. Bodoland Accord),⁴⁷ jež dala následně vzniknout Radě autonomního Bodolandu (Bodoland Autonomous Council - BAC). BAC by měl zahrnovat souvislé geografické oblasti mezi řekou Sankoš a Mazbatem / řekou Pasnoi.⁴⁸ Tento kompromis se ovšem neseťkal s očekáváním a opět odstartovaly vlny násilí, nepokojů a volání po samostatném státu. Navíc vznikl ideový rozkol mezi samotnými organizacemi. BdSF se přejmenovala na Národní demokratickou frontu Bodolandu (National Democratic Front of Bodoland - NDFB) a naproti ní stála skupina Tygří jednotka osvobození Bodů (Bodo Liberation Tiger Force - BLTF). BLTF vznikla roku 1996 s Preamsinghem Brahmou v čele.⁴⁹ Ve vzájemných potyčkách o vedení bojů za osamostatnění Bodolandu přišlo o život dohromady více než 200 členů obou organizací. Masakry však neprobíhaly jen mezi nimi. NDFB i BLTF napadaly všechny obyvatele jiného než bodského původu žijící na území spadajícím pod BAC. Bodo militanti začali napadat obydlí Santálců žijících v Bongáigáonu a Kokrádžharu, což vedlo k etnickým rozbrojům mezi těmito dvěma komunitami v květnu a červnu 1996. Zemřelo přes

⁴⁶ National Democratic Front of Bodoland (NDFB). In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-03-11] Dostupné na:

<http://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-assam/national-democratic-front-of-bodoland-ndfb>

⁴⁷ *Memorandum of Settlement (Bodo Accord) signed in Guwahati, Assam on 20 February 1993*. [online] [cit. 2019-05-17] Dostupné na: https://peaceaccords.nd.edu/sites/default/files/accords/Bodo_Accord_-_1993.pdf

⁴⁸ CHAUDHURY, Topu. *Bodoland Movement: A Study*, s. 81. [online] 2015. [cit. 2019-02-14] Dostupné na: https://www.ijhsss.com/files/Topu-Choudhury_8mypc920.pdf

⁴⁹ Bodo Liberation Tigers (BLT) - Former Terrorist Group of Assam. In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-02-13] Dostupné na:

<http://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-assam/bodo-liberation-tigers-blt-former-terrorist-group-of-assam>

tisíc lidí a dalších 250 000 z obou komunit bylo vysídleno.⁵⁰ Následovaly další útoky nejen na Santálce, ale také na Nepálce, Bengálce a muslimy. V reakci na takovéto etnické čistky vznikaly v průběhu 90. let nejrůznější bojové a teroristické organizace na obranu jednotlivých etnických skupin, např. Kobří jednotka ádivásiů (Adivasi Cobra Force - ACF), Jednotka komanda Birsy (Birsa Commando Force - BCF),⁵¹ Bengálská tygří jednotka (Bengali Tiger Force - BTF), Islámská revoluční armáda (Islamic Revolutionary Army - IRA), Osvobozenecká armáda muslimských imigrantů (Immigrant Muslim Liberation Army - IMLA), a mnoho dalších.⁵²

Po letech nepokojů a násilných aktivit této skupiny Bodové směřovali k dalšímu přiblížení se samostatnosti navržením uspořádání autonomního celku a vytvořením tzv. Teritoriální rady Bodolandu (Bodoland Territorial Council - BTC). 10.2.2003 zasedli k jednání v Dillí zástupci tří stran: členové centrální vlády, dále vlády Ásámu a nakonec členové BLTF. Hlavním tématem bylo „vytvoření BTC, autonomního samosprávného celku v rámci státu Ásám a na základě ustanovení šestého plánu indické ústavy naplnit ekonomické, vzdělávací a jazykové požadavky, sociokulturní a etnickou identitu Bodů; a urychlit rozvoj infrastruktury v oblasti BTC.”⁵³ S tím, že navrhovaná oblast bude zahrnovat čtyři ásámské distrikty: Kokrádžhar, Čirang, Udalguri a Baksu.⁵⁴

6.12.2003 všech 2641 členů BLTF ohlásilo konec násilné činnosti a vzdalo se i se zbraněmi a municí v Kokrádžharu.⁵⁵ Ukončili tak sedm let bojů a následujícího dne se mohla zformovat výkonná rada 12 členů, Teritoriální rada Bodolandu (BTC), a autonomní oblast Distrikty teritoriální oblasti Bodolandu (Bodoland Territorial Area Districts - BTAD).

⁵⁰ CHAUDHURY, Topu. *Bodoland Movement: A Study*, s. 81. [online] 2015. [cit. 2019-02-14] Dostupné na: https://www.ijhsss.com/files/Topu-Choudhury_8mypc920.pdf

⁵¹ Birsa Munda byl bojovníkem za svobodu kmenového obyvatelstva za vlády Britů v Indii na konci 19. století.

⁵² CHAUDHURY, Topu. *Bodoland Movement: A Study*, s. 82. [online] 2015. [cit. 2019-02-14] Dostupné na: https://www.ijhsss.com/files/Topu-Choudhury_8mypc920.pdf

⁵³ Bodo Liberation Tigers (BLT) - Former Terrorist Group of Assam. In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-02-13] Dostupné na:

<http://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-assam/bodo-liberation-tigers-blt-former-terrorist-group-of-assam>

⁵⁴ Tyto distrikty Ásámu jsou zvýrazněné na mapě č. 1 v příloze.

⁵⁵ Bodo Liberation Tigers (BLT) - Former Terrorist Group of Assam. In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-02-13] Dostupné na:

<http://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-assam/bodo-liberation-tigers-blt-former-terrorist-group-of-assam>

8.10.2004 oznámila NDFB jednostranně příměří na dobu šesti měsíců s účinností od 15.10.2004, jež po uplynutí doby 15.4.2005 prodloužila. Po jednáních reprezentantů strany NDFB se zástupci centrální vlády a vlády Ásámu došlo k podepsání mírové dohody 25.5.2005 v Novém Dillí.⁵⁶

3.1.2 Vývoj situace po vzniku BTAD

S pouhými 30% z celkového počtu populace regionů tvořících BTAD jsou Bodové také minoritní skupinou.⁵⁷ Tento fakt opět přispívá k napětí - jednak pro Body, kteří cítí ohrožení v početní nevýhodě a pro ostatní obyvatelstvo proto, že zákonná práva na tomto území mají jen Bodové. Soužití v autonomní oblasti BTAD tedy bylo nadále provázáno etnickými nepokoji mezi Body a jinými minoritami. Z těchto minorit byli nejednotnější skupinou muslimové žijící v BTAD či přicházející zejména z Bangladéše. Spojili se ve sdružení Studentská unie všech menšin Bodolandu (All Bodoland Minority Students Union - ABMSU).⁵⁸ Výrazné nepokoje mezi Body a muslimy proběhly roku 2008 v distriktech Udalguri a Darrang, při nichž zemřelo více než 100 lidí a roku 2012 v Kokrádžharu, Čirangu, Bakse a Dhubri, kdy bylo následkem nepokojů nuceno téměř 400 tisíc obyvatel opustit své domovy.⁵⁹ Na konci roku 2014 proběhl opět masakr ze strany příslušníků NDFB, kdy bylo zabito nejméně 75 obyvatel regionu.⁶⁰ Byla to zřejmě odvetná reakce na zásah proti této skupině indickými bezpečnostními složkami. Snahy o

⁵⁶ National Democratic Front of Bodoland (NDFB). In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-03-11]
Dostupné na:

<http://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-assam/national-democratic-front-of-bodoland-ndfb>

⁵⁷ MISRA, Udayon. Bodoland: The Burden of History. In: *Economic and Political Weekly*. [online] Vol. 47, No. 37, 2012. [cit. 2019-04-29] Dostupné na:

<https://www.epw.in/journal/2012/37/perspectives/bodoland-burden-history.html>

⁵⁸ Tamtéž, [cit. 2019-04-29]

⁵⁹ Tamtéž, [cit. 2019-04-29]

⁶⁰ India army hunts rebels after Assam massacre. In: *Al Jazeera*. [online] 25.12.2014. [cit. 2019-05-05] Dostupné na:
<https://www.aljazeera.com/news/asia/2014/12/india-army-hunts-rebels-after-assam-massacre-20141225105838655329.html>

uznání vlastního státu opět zesílily také po založení nového indického státu Telangana roku 2014.

NDFB dokonce prohlásila, že by pro Bodoland bylo lepší variantou připojení k Číně než zůstat součástí Indie,⁶¹ která neprojevuje zájem o řešení jejich situace ani o vyslyšení požadavku o vzniku samostatného indického státu Bodoland.

Od roku 2016 je vládnoucí politickou stranou v koalici vlády Ásámu BJP (Bharatiya Janata Party). V pokračující snaze o dosažení samostatného indického státu Bodoland ohlásila organizace ABSU, že pokud BJP neuskuteční kroky pro založení státu Bodoland, nepodpoří tuto stranu v nadcházejících volbách 2019.⁶² Navíc ABSU uvedla, že konkrétní kroky by měla strana zahájit do dubna 2019. Nicméně Bisvadžít Daimarí, člen strany Lidová fronta Bodolandu (Bodoland Peoples' Front - BPF) uvedl, že strana hodlá nadále podporovat BJP.⁶³

3.2 Nágové

Předchůdci nágského etnika měli přijít do dnešního Nágálandu z oblasti Číny přes Barmu. Jednotlivé kmeny však přicházely v různých obdobích a usazovaly se v různých částech Nágských hor, a tak žily po celá staletí ve vzájemné izolaci. Ani jazyk Nágů není jednotný. Dnes se řadí k tomuto etniku obývajícím Nágské hory přes 40 odlišných kmenových skupin.⁶⁴ Téměř všechny kmeny Nágů označují za místo svého původu kraj kolem vesnice Makhel, nacházející se v distriktu Senápati v dnešním Manípuru.⁶⁵ Do těchto míst zřejmě doputovali právě z Barmy.

⁶¹ CHATTERJEE, Shib Shankar. Boro People Suggest Alignment with China may be better than India. In: *News Blaze*. [online] 15.7.2013. [cit. 2019-05-08] Dostupné na:

https://newsblaze.com/world/south-asia/boro-people-suggest-alignment-with-china-may-be-better-than-india_32804

⁶² Give us Bodoland or lose people's support in 2019: Bodo organizations to BJP. In: *The Times of India*. [online] New Delhi, 2.12.2018. [cit. 2019-05-05] Dostupné na:

<https://timesofindia.indiatimes.com/india/give-us-bodoland-or-lose-peoples-support-in-2019-bodo-organisations-to-bjp/articleshow/66904895.cms>

⁶³ Tamtéž, [cit. 2019-05-05]

⁶⁴ SHIMRAY, U. A. *Naga Population and Integration Movement: Documentation*. New Delhi: Mittal Publications, 2007, s. 25.

⁶⁵ Tamtéž, s. 24.

Celkově nágská etnika obývají nejen dnešní Nágáland, ale též Manípur, Ásám, Arunáčalpradéš a sousední Barmu. V Nágálandu dnes žije následujících 17 kmenů: Angami, Ao, Chang, Chakhesang, Khiamungan, Konyak, Makhori, Sema, Rengma, Yimchunger, Kalya Kongnyu, Chirr, Sangtam, Tikhir, Phom, Zeliangrong a Pochury. Manípur obývají kmeny Analů, Maringů, Moyonů, Monsangů, Lamkangů, Chotheů, Tangkhulů, Maoů, Poumeiů, Maramů, Thangalů, Taraů, Chiruů, Kharamů, Koirengů a kmen Zeliangrongů, přičemž poslední jmenovaný obývá také část státu Ásám. Na území Arunáčalpradéše se vyskytují Tangsové, Wanchové, Noctevé a v Barmě žijí Konyakové, Somra-Tangkhulové, Phomové a Yimchungerové.⁶⁶

Po ukončení války s Barmou a ustavení vlády v Ásámu se Britové snažili ustavit kontrolu nad zbytkem severovýchodní části Indie, a to zejména kolem vnějších hranic. Důvodů ke snahám o zpřístupnění území Nágů bylo kromě již zmíněné ochrany hranic hned několik. Dalším z nich byly potíže spojené s nájezdy Nágů do nížin Ásámu. Také bylo potřeba vybudovat přímou obchodní cestu mezi Ásámem a Manípurem. Kolonizátoři se postupně dostávali do blízkosti oblasti nágských kmenů rozšiřováním čajových plantáží a těžbou dřeva v místních lesích. Roku 1832 se na území Nágů poprvé vypravil průzkumný tým v čele s kapitánem Jenkinsem a Pembertonem z Manípuru s 800 vojáky.⁶⁷ Po vstupu na území se střetli s výbojným kmenem Angami Nágů. Britská výprava utrpěla významné ztráty a byla donucena k ústupu. Následně bylo mezi lety 1832 a 1846 vysláno dalších šest expedic, aby potlačily bojovné Nágy.⁶⁸ Po bitvě v Khonomě roku 1879 došlo k uzavření míru a Nágské hory přešly pod britskou správu. Spolu s objevováním oblasti začali přicházet také misionáři, postupně začali se stavbou kostelů a zakládáním škol. V celém Nágálandu dnes působí baptistická křesťanská církev.

Roku 1918 byl v Kohimě založen tzv. Klub Nágů (Naga Club),⁶⁹ první náznak politického uskupení. Klub se skládal ze zástupců jednotlivých nágských kmenů, což znamenalo, že všechny izolované kmeny se poprvé sešly dohromady s jistým společným záměrem. 10.1.1929 předložil

⁶⁶ SHIMRAY, U. A. *Naga Population and Integration Movement: Documentation*, s. 25.

⁶⁷ AO LANUNUNGSANG, A. *From Phizo to Muivah: The Naga National Question in North-East India*. New Delhi: Mittal Publications, 2002, s. 38.

⁶⁸ Tamtéž, s. 38

⁶⁹ Tamtéž, s. 40.

Klub Nágů memorandum⁷⁰ Simonově komisi⁷¹ během její návštěvy nágského teritoria. V memorandu se zmiňuje historie, v níž nágské území nebylo podmaněno sousedním Ásámem ani Manípurem. Nágové si nepřejí být součástí požadovaných reforem, ale raději přímo pod britskou vládou. Na základě doporučení Simonovy komise byla oblast Nágských hor zařazena mezi tzv. vyčleněné oblasti (Excluded Areas) rozhodnutím zákona Britské Indie z roku 1935.⁷² Takovéto oblasti byly vyjmuty z celkového území spravovaného britskou vládou. Neplatily zde zákony federální ani ásámské legislativy.

Nágové založili roku 1945 politické hnutí Rada kmenů distriktu Nágských hor (Naga Hills District Tribal Council), z něž vznikla o rok později Nágská národní rada (Naga National Council - NNC). Byl to výsledek politického a počínajícího národního uvědomění. Členové NNC sepsali několik memorand, v nichž požadují politickou autonomii.⁷³ V červnu 1947 byla sepsána dohoda mezi guvernérem Ásámu Sirem Akbárem Hájdárim a zástupci NNC, známá jako 9 bodová dohoda.⁷⁴ Jejím obsahem bylo hlavně upravení soudní, výkonné a zákonodárné moci tak, že NNC by rozhodovala v těchto oblastech: soudní moc by byla uplatňována nágskými soudy podle nágského práva, výkonná moc by spadala pod odpovědnost guvernéra a NNC, zákony týkající se Nágských hor by měly být platné jen se souhlasem NNC; dalšími body bylo vlastnictví půdy výlučně Nágů, úprava hranic, aby byli zahrnuti pokud možno všichni příslušníci Nágů, zbylé body se týkaly daňového systému a armády, kde by měla mít NNC také slovo. Celá dohoda měla být implementována na dobu deseti let pod dohledem guvernéra Ásámu, načež by se poté rozhodlo, zda dohodu prodloužit či navrhnout jinou. Dohoda však nikdy nebyla realizována - po náhlé guvernérově smrti oznámil Gópináth Bordoloi, první premiér Ásámu, že indická vláda již nepovažuje dohodu za platnou.⁷⁵

⁷⁰ Original copy of the Naga Club Memorandum to the Simon Commission. In: *The Naga Republic* [online] 2.1.2018 [cit. 2019-02-18] Dostupné na:

<http://www.thenagarepublic.com/files/original-copy-naga-club-memorandum-simon-commission>

⁷¹ Simonova komise pod vedením Johna Simona byla tvořena pouze Brity a jejím úkolem v Indii bylo prověřit podmínky pro navrhovanou konstituční reformu.

⁷² AO LANUNUNGSANG, A. *From Phizo to Muivah: The Naga National Question in North-East India*, s. 42.

⁷³ Konkrétně memorandum britské vládě 20.2.1947, memorandum lordu Louisi Mountbattenovi v únoru 1947, memorandum premiérovi Anglie Clementu Attleemu 29.3.1947 a další memorandum 19.5.1947. In: AO LANUNUNGSANG, A. *From Phizo to Muivah: The Naga National Question in North-East India*, s. 44-45.

⁷⁴ HUMTSONE, John. The Naga-Akbar Hydari Accord, 1947. In: *Nagaland Journal*. [online] 24.3.2013 [cit. 2019-02-18] <https://nagalandjournal.wordpress.com/2013/03/24/the-naga-akbar-hydari-accord-1947/>

⁷⁵ AO LANUNUNGSANG, A. *From Phizo to Muivah: The Naga National Question in North-East India*, s. 79.

14.8.1947, den před vyhlášením samostatnosti Indie, byl jednostranně vyhlášen stát Nágáland, který však nebyl nikým uznán jako platný. Roku 1950 následně prohlásil Naga National Council, že nepřijímá indickou ústavu.⁷⁶ Další kroky k dosažení samostatnosti následovaly po zvolení Angami Zapu Phizo prezidentem organizace NNC. Probíhala hromadná mobilizace na celém nágském území. 18.9.1954 vyhlásil NNC samostatnou republiku „Free Nagaland“⁷⁷ a byla zahájena skutečná válka o nezávislost. Roku 1956 byla ustavena vláda zvaná Federální vláda Nágálandu (Federal Government of Nagaland - FGN). Rovněž byla sestavena Nágská federální armáda (Naga Federal Army) o počtu asi 15 000 guerillových bojovníků.⁷⁸ Vzniklé oddíly měly dobré předpoklady a zkušenosti, začal tedy vleklý guerillový boj proti indické armádě. Následně byl Phizo nucen uprchnout na falešný pas přes východní Pákistán do Londýna, když byl na něj vydán příkaz k zatčení. Z Londýna se dále snažil hledat spojence.

Vyjednávání začala prostřednictvím tzv. Kongresu lidu Nágů (Naga People's Convention) a probíhala po tři roky, 1957-1959. První setkání se uskutečnilo v Kohimě, následujícího roku proběhlo ve vesnici Ungma a potřetí, roku 1959, v Mokokchungu, kde došlo k vytvoření podkladů pro uzavření dohody. Výsledkem těchto jednání byla navržena 16 bodová dohoda⁷⁹ a následně schválena roku 1960 při vyjednávání indické vlády se zástupci Nágů, na jejímž základě byl utvořen nový indický stát Nágáland s platností od 1. 12. 1963. Uznání Nágálandu za součást Indické republiky se stalo předmětem dalších sporů. Angami Zapu Phizo, pobývajícím od roku 1960 v Londýně, zaujímal jednoznačně negativní postoj k takovému uspořádání, jež bylo schváleno za jeho nepřítomnosti. Samostatný stát považoval za jediný přijatelný výsledek. 6.9.1964 vstoupila v platnost dohoda o příměří mezi vládami Indie a Nágálandu k ukončení této neoficiální války.⁸⁰

⁷⁶ Tamtéž, s. 48.

⁷⁷ UPADHYAY, Archana. *India's fragile borderlands: the dynamics of terrorism in North East India*, s. 38.

⁷⁸ Tamtéž, s. 38.

⁷⁹ *The 16 Point Agreement between the Government of India and the Naga People's Convention*. [online] [cit.2019-05-01] Dostupné na:

https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/IN_600726_The%20sixteen%20point%20Agreement_0.pdf

⁸⁰ AO LANUNUNGSANG, A. *From Phizo to Muivah: The Naga National Question in North-East India*, s. 190.

3.2.1 Nágské integrační hnutí

Jednou verzí v boji za samostatnost byl požadavek státu Nágálim,⁸¹ který by se skládal ze všech území obývaných Nágý, což ovšem není akceptovatelné pro dotčené státy. Snahy o sjednocení začaly již v době, kdy Britové rozdělili části Nágských hor mezi Manípur, Ásám a Barmu, aby se lépe vyvarovali případným revoltám. V září roku 1946 byla založena tzv. Nágská národní liga (Naga National League - NNL) pod vedením Athika Daihoa, aby sjednotila Nágý Manípuru rozdělené koloniálními hranicemi od ostatních Nágů.⁸² Byla vyhlášena kampaň s názvem „No House Tax Payment.”⁸³ Jednalo se o neplacení daní vládě Manípuru, nýbrž zástupci komisaře pro distrikt Nágských hor v Ásámu. Možnost sjednocení je dokonce zahrnuta v 16 bodové dohodě o vzniku Nágálandu, v tomto ohledu se ovšem nikdy nedostalo k jejímu naplnění. Jedná se o bod 13: Konsolidace souvislých nágských území.⁸⁴

1968 založil Rishang Keishing organizaci Výbor pro integraci Nágů (Naga Integration Committee - NIC) v Manípuru. Následovalo memorandum adresované premiérce Indie Indiře Gándhí s přáním sjednotit všechny Nágý obývané oblasti pod jednotnou administrativou.

Na druhé straně hranice se Centrální výbor pro integraci Nágů (Naga Integration Central Committee - NICC) se sídlem v Kohimě stal organizací bojující za přiřazení Nágů k Nágálandu. Po sepsání memoranda premiérce Gándhí 9.11.1970 byla následující rok vyslána delegace 8 členů z Nágálandu, 1 z Ásámu a 2 z Manípuru do Dillí, aby prosadili požadavek okamžité integrace všech Nágý obývaných oblastí ke státu Nágáland.⁸⁵

⁸¹ Požadované území je vyznačeno na mapě č. 2 v příloze.

⁸² SHIMRAY, U. A. *Naga Population and Integration Movement: Documentation*, s. 83.

⁸³ Tamtéž, s. 86.

⁸⁴ *The 16 Point Agreement between the Government of India and the Naga People's Convention*. [online] [cit.2019-05-01] Dostupné na:

https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/IN_600726_The%20sixteen%20point%20Agreement_0.pdf

⁸⁵ SHIMRAY, U. A. *Naga Population and Integration Movement: Documentation*, s. 93.

NIC později rozšířilo své působení a založilo Radu pro integraci spojených Nágů (United Naga Integration Council - UNIC) s vírou v definitivní rozřešení otázky integrace. Nestalo se tak a po vzniku nového indického státu Manípur roku 1972 se organizace na obou stranách hranice vzdaly naděje na integraci a zapojily se do politického dění. NIC upustila od požadavku přiřazení k Nágálandu úplně a NICC opustilo několik jejích členů zklamaných z nastalé situace a zahájili svou vlastní kampaň za nágskou integraci. Zakladatel NIC Rishang Keishing se paradoxně stal nejprve ministrem financí a následně hlavním ministrem Manípuru roku 1980, dále 1981-85, 1985-88, 1994-95 a 1995-97.⁸⁶

Znovuoživení otázky integrace přišlo s mírovými jednáními v Nágálandu roku 1997, kdy se stala předním tématem ze strany Nágů. Byla organizována shromáždění k vyjádření podpory sjednocení všech Nágů. Toto téma zůstává dodnes velmi citlivým. 13.6.2018 prohlásil hlavní ministr Nágálandu Neiphu Rio, že „otázka integrace Nágů obydlých území sousedních států je bezpředmětná.“⁸⁷ Následně byl obviněn organizací NSCN (IM) (Národní socialistická rada Nagalandu Isak-Miuvah - National Socialist Council of Nagaland Isak-Miuvah), že jeho výrok je proti státním zájmům Nágálandu.

3.2.2 Mírová jednání

Od vzniku indického státu Nágáland prakticky až do současnosti trvají snahy o vyjednání definitivního vyřešení konfliktu. K prvnímu uzavření mírové dohody mezi indickou vládou a vládou FGN došlo 24.5.1964.⁸⁸ Dohoda byla následně oficiálně zrušena roku 1972.

⁸⁶ SHIMRAY, U. A. *Naga Population and Integration Movement: Documentation*, s. 98.

⁸⁷ EYBEN, Vivan. Sovereignty, Integration and the Naga Peace Process. In: *News Click*. [online] 2.7.2018. [cit. 2019-05-07] Dostupné z: <https://www.newsclick.in/sovereignty-integration-and-naga-peace-process>

⁸⁸ AO LANUNUNGSANG, A. *From Phizo to Muivah: The Naga National Question in North-East India*, s. 190.

10. a 11.11.1975 byla uzavřena tzv. Šillaungská dohoda⁸⁹ mezi indickou vládou, jež byla reprezentována L. P. Singhem, gubernérem Nágálandu, a zástupci NNC - I. Temjenbou, Veeniyi Rhakhuem, Z. Ramyoem, M. Assou a Kevim Yallayem.⁹⁰ Podepsání Šillaungské dohody a přijetí indické ústavy znamenalo ztrátu naděje na realizaci Nágálimu, proto se Thuingaleng Miuvah, Isak Chisi Swu a S. S. Khaplang rozhodli pro založení nové organizace Národní socialistická rada Nágálandu (National Socialist Council of Nagaland - NSCN). Organizace se roku 1988 dále rozdělila na dvě části z důvodu vnitřních neshod a rivality klanů. Vznikla tedy nová strana NSCN (K) pod vedením Khole Konyaka a S. S. Khaplanga a proti ní byla NSCN (IM) Isaka Chisi Swu a Thuingalenga Miuvaha.⁹¹

Druhé ujednání o míru přišlo roku 1997 s organizací NSCN (IM). Bylo vedeno několik mírových debat zcela mimo indické území. Nejprve se sešli premiér Indie spolu se zástupci vlády a vůdci strany NSCN v únoru ve švýcarském Curychu. Poté pokračovaly debaty v květnu v Ženevě, načež indický premiér I. K. Gudžrál pronesl prohlášení o uzavření míru na zkušební dobu tři měsíce s platností od 1.8.1997.⁹² Dohoda nicméně s sebou nesla několik zásadních nedostatků počínaje časovým omezením, které se po uplynutí prodlužovalo, přes nejasné geografické vymezení platnosti dohod až po absenci jednání s ostatními uskupeními zainteresovanými v nágáském boji, zejména potom NSCN (K).

2001 se stal důležitým rokem v posunu vyjednávání mezi indickou vládou a NSCN. Byla uzavřena dohoda s NSCN (K) a začala probíhat jednání s NSCN (IM) na neutrálním území mimo Indii. Podle dohody byla limitována aktivita bezpečnostních sil jen na mezinárodní a mezistátní hranice. Na druhé straně zakazuje NSCN vykonávat násilnou činnost a náborů dalších členů. Dohoda obsahuje také důležitou poznámku, a to, že není limitována teritoriem.⁹³

⁸⁹ Dohoda obsahovala následující tři body: 1. Bezpodmínečné přijetí indické ústavy ze strany podzemních organizací, 2. Složení zbraní a jejich odevzdání na určených místech, 3. Zástupci podzemních organizací dostanou rozumnou dobu k formulování svých požadavků pro konečné vypořádání. HUMTSOE, John. The Shillong Accord of 11 November 1975. In: *Nagaland Journal*. [online] 23.3.2013 [cit. 2019-03-11]

<https://nagalandjournal.wordpress.com/2013/03/23/the-shillong-accord-of-11-november-1975/>

⁹⁰ HUMTSOE, John. The Shillong Accord of 11 November 1975. In: *Nagaland Journal*. [online] 23.3.2013 [cit. 2019-03-11] <https://nagalandjournal.wordpress.com/2013/03/23/the-shillong-accord-of-11-november-1975/>

⁹¹ National Socialist Council of Nagaland - Khaplang (NSCN-K). In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-03-11] Dostupné na:

<https://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-nagaland/national-socialist-council-of-nagaland-khaplang-nscn-k>

⁹² AO LANUNUNGSANG, A. *From Phizo to Muivah: The Naga National Question in North-East India*, s. 191.

⁹³ Tamtéž, s. 197.

Roku 2006 jednala vláda pouze s NSCN (IM). Jejich 30 bodový seznam požadavků zahrnoval sjednocení oblastí obývaných Nágý pod jeden samostatný celek - Nágálim. Tento požadavek byl postupně mírněn na dohodu o autonomii v rámci indické ústavy. NSCN (IM) stále odmítá být jen federativním státem Indické republiky.

Obě frakce NSCN vedou spory mezi sebou vzájemně o politický vliv. Proto také vznikla 23. 11. 2007 třetí frakce, tzv. Národní socialistická rada Nágálandu (sjednocení) (National Socialist Council of Nagaland (Unification) - NSCN (U)), jejíž ambicí se stalo opětovné sjednocení obou stran NSCN.⁹⁴

Roku 2015 byla podepsána nová dohoda s NSCN (IM), což značí, že organizace zmírnila ze svých požadavků. Organizace upustila od požadavku samostatnosti Nágálimu a odmítání indické ústavy, nicméně stojí si za požadavkem integrace oblastí mimo Nágáland obývaných Nágý.⁹⁵

Co se týče teroristických skupin na území Nágálandu a v jeho okolí, aktivně v současné době působí jen NSCN-IM a odnož NNC zvaná Nesouhlasná frakce Nágské národní rady (Non-Accordist faction of Naga National Council - NNC-NA). Organizace NSCN a NSCN-K jsou vedené na seznamu zakázaných skupin a s vedoucími členy NSCN-K se nyní opět zahajují mírová jednání.⁹⁶

⁹⁴ National Socialist Council of Nagaland - Unification (NSCN-U). In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-05-18] Dostupné na: <https://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-nagaland/national-socialist-council-of-nagaland-unification-nscn-u>

⁹⁵ GOSWAMI, Namrata. The Naga Peace Accord: Why now? In: *Institute for Defence Studies and Analyses*. [online] 7.8.2015 [cit. 2019-05-18] Dostupné na: https://idsa.in/idsacomments/TheNagaPeaceAccordWhyNow_NamrataGoswami_070815

⁹⁶ India - Terrorist, insurgent and extremist groups: Insurgency in North East: Nagaland. In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-05-18] Dostupné na: <https://www.satp.org/terrorist-groups/india-insurgencynortheast-nagaland>

3.3 Mizové

Z hlediska etnického složení se dělí obyvatelé současného státu Mizóram na Mizy a menšinové skupiny tvořené zejména Čakmy, Reangy a Hmary. Čakmové obývají Čitágáonské hory v Bangladéši a jižní distrikt Mizóramu Chhimtuipui. Toto území bylo připojeno k tehdejším Lušajským horám za britské vlády. Čakmové mají odlišnou kulturu, vyznávají buddhismus a s většinovými Mizy neudrží téměř žádný kontakt. Jejich počet na území Mizóramu se uvádí kolem 80 000 - 100 000,⁹⁷ mají svůj autonomní distrikt a dvoučlenné zastoupení v zákonodárném shromáždění Mizóramu. Reangové žili semi-nomádkým způsobem života v údolích. Pawiové a Lakherové rovněž obývají jižní Mizóram a Chhimtuipui, jsou často označováni za kmen Mizů, přestože sami raději bývají oddělováni. Pawiové mají blíže k Mizům také na základě výrazné jazykové podobnosti, Lakherové mluví vzdálenějším dialektem od lušajského jazyka.

Samotní Mizové se dále vydělují ještě na lušajské a nelušajské klany. Lušajci zahrnují 12 klanů, kdežto nelušajských je 16.⁹⁸ Lušajské klany jsou dominantní přesto, že tvoří početně menší skupinu. Na rozdíl od klanů nelušajských tvoří homogenní skupinu, která mluví jedním společným lušajským jazykem. Díky jejich dominantnímu postavení byla celá oblast pojmenována Brity jako Lušajské hory.

Původ etnika Mizů zůstává nejednoznačný. Mluví se o jakémsi místě zvaném „Sinlung” či „Chhinlung”, což může být dnešní Tailing neboli Sinlung v jihozápadní Číně, nebo Sining v centrální Číně anebo je to název odvozený od čínského krále Chien Lunga.⁹⁹ Nicméně z tohoto nejasného místa někde v Číně migrovali až do státu Shan v dnešní Barmě, odkud je po čase vyhnal tzv. hladomor „thingpui tam”.¹⁰⁰ Hladomory se v tamní oblasti vyskytovaly pravidelně v závislosti na životním cyklu dvou druhů bambusu, zvaných thing a mau.¹⁰¹ Přesunuli se tedy směrem na západ do údolí Kabaw v Chinských horách a následně se hlavní skupina Mizů

⁹⁷ CHAKMA, L. B. *The Chakma People: Introduction to the Chakmas*. [online] [cit. 2019-05-08]

Dostupné na: <https://www.cadc.gov.in/the-chakma-people/>

⁹⁸ NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*. New Delhi: Indus Publishing, 1996, s. 34.

⁹⁹ Tamtéž, s. 39.

¹⁰⁰ Tamtéž, s. 40.

¹⁰¹ SCHENDEL, Willem van, PACHUAU, Joy L.K. *The Camera as Witness: A Social History of Mizoram, Northeast India*. London: Cambridge University Press, 2015, s. 297.

usídlila v údolí kolem řeky Run. utvářely se různé podskupiny s vlastními dialekty. Nedostatek úrodné půdy vedl k lokálním rozepřím a slabší skupiny byly vytlačovány a staly se tak prvními osadníky území dnešního Mizóramu. Patřili mezi ně Miriové, Bawmzové, Hmarové, Pangové, Thahdové, Tangkhulové a Annalové.¹⁰²

Silné klany Mizů začaly osidlovat dnešní Mizóram od poloviny 17. století. Byli to zejména Sailové, kteří se projevíli jako nejschopnější v boji a ovládli téměř celé území.

Kolem roku 1750 Sailové uzavřeli silnou konfederaci pod vedením Pu Kawlhy a postavili pevnost Selesih ve východním Mizóramu.¹⁰³ Z tohoto výchozího bodu se kmeny dále rozdělovaly po Mizóramu - Vládce Rolura se přesunul na jih, Lallula se svou skupinou na západ a jeho synové Lalpuiliana a Lallianvunga odešli směrem na sever. Přičemž výše zmíněné prvně příchozí kmeny jako Hmarové či Pangové byli vytlačeni do Manípuru, Kačarských hor anebo Čitágáonských hor.

Horské kmeny podnikaly nájezdy do okolních nížin, což pokračovalo i po britské kolonizaci těchto oblastí. Přesto Britové otáleli se vstupem do této neprostupné, zalesněné oblasti Lušajských hor co nejdélejší dobu a neměli zájem o konflikty s místními kmeny. S rozšiřováním čajových plantáží se kontakt stal nevyhnutelným a po několika prvních střetech byla naplánována expedice s cílem kolonizace území, jež proběhla mezi lety 1871-1872.¹⁰⁴ Byly však zřízeny pouze dočasné tábory a po bojích s místním obyvatelstvem v obtížném terénu byly britské jednotky nuceny oblast opustit. Druhá expedice vstoupila do Lušajských hor roku 1889-1890.¹⁰⁵ Ta po dlouhém odporu do roku 1895 vedla k vytvoření dvou distriktů, severních Lušajských hor se sídlem v Áizalu spadajících pod Ásám a jižních Lušajských hor s centrem v Lunglei přiřazených k Bengálsku. Celý region byl následně opět sjednocen roku 1898 pod jednotnou administrativou Ásámu.

Řada opatření zajistila minimalizaci zásahů do oblastí zvenčí. Území bylo celkově obtížně přístupné, neboť kromě místních potřeboval jakýkoli příchozí jedinec speciální povolení ke vstupu. Nicméně výjimku tvořili evropští křesťanští misionáři, pro něž byly podmínky ke vstupu

¹⁰² NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*, s. 41.

¹⁰³ Tamtéž, s. 44.

¹⁰⁴ SCHENDEL, Willem van, PACHUAU, Joy L.K. *The Camera as Witness: A Social History of Mizoram, Northeast India*, s. 109.

¹⁰⁵ Tamtéž, s. 114.

do oblasti více liberální. Lušajské hory byly vyčleněny jako tzv. zaostalá oblast (backward tract) a na základě opatření o hraničních oblastech (Frontier Tract Regulation II)¹⁰⁶ z roku 1880 zde nebyly platné britské zákony. Od roku 1935 byla oblast zařazena mezi tzv. vyčleněné oblasti (Excluded Areas), což znamenalo vyjmutí z provinciální a federální legislativy.¹⁰⁷ Lušajské hory tedy byly prakticky vedeny tradičním způsobem vlády místních vůdců, kdy každá jednotlivá vesnice měla své vedení.

Roku 1946 se zformovala historicky první politická strana Mizů s názvem Strana společné lidové unie Mizů (The Mizo Common People's Union Party), následně byl tento název zkrácen na Unii Mizů (Mizo Union). Pachhunga byl zvolen jejím prezidentem.¹⁰⁸ Strana prosazovala moderní způsob demokracie a měla za cíl zbavit lid vlády místních klanových vůdců. Vlivem sporů uvnitř strany, kdy skupina intelektuálů odmítla vedení nevzdělaných, se původní vedoucí členové odtrhli a vznikla protistrana s názvem Rada unie Mizů (Mizo Union Council). Další novou stranou se stala Organizace pro svobodu spojených Mizů (United Mizo Freedom Organization - UMFO) a po rozpuštění Rady unie Mizů se k ní téměř všichni bývalí členové přidali. Nyní proti sobě stáli příznivci Unie Mizů, požadující upuštění od starého systému správy a stát v rámci Indie, a na druhé straně UMFO podporující systém kmenových vůdců, odtržení od Indie a připojení k Barmě. Ve volbách jak roku 1948, tak 1952 byla Unie Mizů jednoznačně úspěšnější. Unie Mizů učinila rezoluci k definitivnímu zrušení starého systému klanových vůdců se schválením guvernéra Ásámu dne 16.8.1955.¹⁰⁹ Roku 1954 byl upraven název oblasti z Lušajského distriktu na distrikt Mizo.

Roku 1959 se vyskytl jev přicházející v pravidelných intervalech 50 let známý pod názvem „mautam“. Znamená hladomor a je zapříčiněn životním cyklem jednoho druhu bambusu rostoucího v Lušajských horách. Rostliny vykvétají právě po 50 letech, vyplodí semena, která jsou potravou pro krysy a jejich hojnost má za následek přemnožení těchto hlodavců. Následně požerou veškerou úrodu místních obyvatel a vzniká hladomor. V reakci na něj se vytvořila

¹⁰⁶ NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*, s. 119.

¹⁰⁷ Tamtéž, s. 119.

¹⁰⁸ LALTHAKIMA. *Insurgency in Mizoram. A study of its origin growth and dimension*. Mizoram, 2008. Ph.D. Thesis. Department of Political Science, School of Social Sciences, and Mizoram University, s. 58. [online] [cit. 2019-02-09] Dostupné z: <http://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/1202>

¹⁰⁹ NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*, s. 135.

organizace na pomoc postiženým, Národní fronta Mizů proti hladomoru (Mizo National Famine Front - MNFF). Zároveň zesílily separatistické tendence Mizů, jelikož podle obecného úsudku nepodnikala vláda Ásámu dostatečné kroky při řešení místní krizové situace. Po skončení hladomoru využila organizace MNFF sympatií veřejnosti a stala se politickou stranou Národní fronta Mizů (Mizo National Front - MNF) v čele s vůdcem Laldengou.

Ustavení ásámštiny státním jazykem roku 1960 jen přidalo k vypjaté situaci a kpt. Sangma následně vytvořil politickou stranu Konference všech stran horských náčelníků (All Party Hill Leaders Conference - APHLC)¹¹⁰ s působností ve všech horských oblastech regionu vyjma Nágaska. Straně nahrávala také deklarace Nágálandu jako 16. indického státu v srpnu 1960 a tato skutečnost v ní posílila rozhodnutí k boji za vlastní stát. Také strana Unie Mizů se přidružila k APHLC. Mezitím Pataskarova komise v Dillí navrhla návštěvu Ásámu a horských oblastí, aby bylo vyjednáno konečné řešení sporů. Nato se APHLC rozhodla odsunout zamýšlený hartál.¹¹¹ Když však komise zrušila plánovanou návštěvu, APHLC ztratila důvěru Mizů. Po následných volbách a vítězství Národní fronty Mizů (MNF) nad kandidáty APHLC se také Unie Mizů rozhodla na shromáždění 10. 7. 1963 ukončit spolupráci s APHLC a vznesla požadavek na samostaný stát Mizů.¹¹²

3.3.1 Boj za samostatnost

MNF a Unie Mizů nyní tvořily dvě hybné politické síly v oblasti. Radikální MNF vyhlásila ozbrojenou revoluci. Revolta začala 28.2.1966 zahájením tzv. „Operace Jericho”,¹¹³ povstalci současně napadli téměř všechny kontrolní bezpečnostní stanice po celém území Mizů, načež vstoupila do oblasti indická armáda a započaly vleklé boje. Strana MNF byla hned roku 1967

¹¹⁰ NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*, s. 139.

¹¹¹ Hartál je označení pro generální stávkou.

¹¹² NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*, s. 140.

¹¹³ SCHENDEL, Willem van, PACHUAU, Joy L.K. *The Camera as Witness: A Social History of Mizoram, Northeast India*, s. 304.

zakázána a její členové se stáhli a odboj vedli z utajených pozic. Indická armáda brzy získala kontrolu nad městy, ale na zbytku území se vedly guerillové boje. Mezi protipovstaleckými opatřeními bylo i nucené přesídlování Mizů. Více než 500 vesnic z oblasti bylo přesunuto do 110 center umístěných na přístupnějších místech v blízkosti komunikací.¹¹⁴ Tento tah měl oslabit rebely tím, že jim bude znemožněn přísun zásob, což se projevilo jako neefektivní, když MNF přesunula vedení za hranice do tehdejšího Východního Pákistánu.

Na politické půdě neustále probíhaly vzájemné vnitrostranické rozepře. Vznikly dvě frakce Kongresu, jedna v čele s Dengthumou a druhá pod vedením Hrangchhuany.¹¹⁵ Členové Unie Mizů a Kongresu vedeného Dengthuanou utvořili koalici pod názvem Parlamentní strana spojených Mizů (United Mizo Parliamentary Party - UMPP) pod vedením Ch. Chhungy.¹¹⁶ Unie Mizů si získala silnou pozici a vydáním rezoluce s požadavkem státu Mizóram hodlala dostat záměru z roku 1963. Byla vyslána delegace, jež se setkala s premiérkou Indirou Gándhí v květnu 1971. Požadavkem bylo vytvoření státu Mizóram zahrnujícího též oblasti v Kačaru, Manípuru a Tripuře obývané kmeny Mizů. Výsledkem byl vznik unijního teritoria Mizóram s platností od 21.1.1972 s 33 členným zákonodárným shromážděním (30 členů volených a 3 nominovaní) a jedním křeslem v Lók Sabha.¹¹⁷

Mírové rozhovory započaly v lednu 1976 a byly vedeny v Dillí mezi Laldengou a indickou vládou pod vedením premiérky Indiry Gándhí. Prvního úspěšného bodu ve vyjednávání dohod bylo dosaženo 1.7.1976,¹¹⁸ kdy MNF přijala indickou ústavu. Dále bylo stanoveno, že MNF ukončí násilí a vydá zbraně i bojovníky do určených kempů. Na druhé straně vláda slíbila ukončit vojenské operace na území teritoria. Po nástupu nové indické vlády v čele s premiérem Mórárdžím Désáim bylo ovšem vše zrušeno a Laldenga uvězněn dillíským vězení Tihár. Roku 1980 byla oznámena další dohoda s následným složením zbraní, nicméně opět zkrachovala roku 1982. Roku 1984 následovaly volby v Mizóramu, v nichž zvítězil Kongres (I) vedený

¹¹⁴ SCHENDEL, Willem van, PACHUAU, Joy L.K. *The Camera as Witness: A Social History of Mizoram, Northeast India*, s. 307.

¹¹⁵ NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*, s. 145.

¹¹⁶ Tamtéž, s. 146.

¹¹⁷ LALTHAKIMA. *Insurgency in Mizoram. A study of its origin growth and dimension*. Mizoram, 2008. Ph.D. Thesis. Department of Political Science, School of Social Sciences, and Mizoram University, s. 64. [online] [cit. 2019-02-09] Dostupné z: <http://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/1202>

¹¹⁸ NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*, s. 149.

Lalthanhawlou. Strana dodržela předvolební slib a brzy se připravovaly další mírové dohody. Bohužel přišel útok na premiérku Indiru Gándhí, a tak se jednání uskutečnila až v březnu následujícího roku s vládou Rádžíva Gándhího. Dne 21.6.1986 byl dokončen návrh dohody pro Mizóram. Dohoda¹¹⁹ byla podepsána 30.6.1986 mezi tehdejším ministrem vnitra Indie R. D. Pradhanem, Laldengou za MNF a generálním tajemníkem Mizóramu Lalkhamou.¹²⁰ Obsahovala oficiální uznání Mizóramu za indický stát se 40 členy zákonodárného shromáždění. Dosud podzemní strana MNF byla nyní opět povolena. Volby do zákonodárného shromáždění se konaly 16.2.1987, z nichž vyšla MNF jako vítězná strana s 24 křesly.¹²¹ Stát Mizóram vznikl 20.2.1987 a Laldenga se stal jeho prvním hlavním ministrem. Celkem 23 let bojů za vlastní stát patří k nejdelším v regionu i v celé Indii.

3.3.2 Mezi-etnické vztahy v dnešním Mizóramu

Jak již bylo zmíněno, Mizové nejsou jednou skupinou, ale tvoří řadu více či méně spřízněných kmenů. Schendel a Pachuau¹²² dělí minoritní etnické skupiny v Mizóramu podle pohledu většinových Mizů na „potenciální Mizy,” „odmítače Mizů” anebo „cizince.” Hmarové obývají dnešní severní Mizóram a některé klany též příhraniční oblasti Manípuru, Ásámu a Tripury. Jelikož přišli do Mizóramu dříve než lušajské kmeny, jsou nahlíženi jako odlišní, přestože zřejmě mají totožný původ. Z pohledu Mizů spadají do prvně jmenované kategorie „potenciálních Mizů.” Sami Hmarové jakoukoli spřízněnost odmítají. Nicméně Hmarové z okolních oblastí Mizóramu žili v představě, že budou k novému státu připojeni v rámci tzv.

¹¹⁹ Mizoram Accord, 1986: Memorandum of Settlement. In: *South Asia Terrorism Portal*. [cit. 2019-05-05]
Dostupné na:

https://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/mizoram/documents/papers/mizoram_accord_1986.htm

¹²⁰ NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*, s. 151.

¹²¹ Tamtéž, s. 151.

¹²² SCHENDEL, Willem van, PACHUAU, Joy L.K. *The Camera as Witness: A Social History of Mizoram, Northeast India*, s. 362.

Velkého Mizóramu (Greater Mizoram). Když se ovšem tak nestalo, zahájili Hmarové boj za zájmy svého lidu založením strany Lidové shromáždění Hmarů (Hmar People's Convention - HPC) roku 1986.¹²³ Bylo požadováno vytvoření autonomního distriktu na severu Mizóramu pro oblast s hmarskými obyvateli. Následovalo několik ozbrojených střetů mezi roky 1989 a 1994, kdy Hmarové a Mizové vyřešili konflikt pomocí mírových jednání. 27.7.1994¹²⁴ podepsala vláda Mizóramu spolu s HPC memorandum k ukončení nepokojů. Jednou z podmínek mělo být vytvoření Rozvojové rady Sinlungských hor (Sinlung Hill Development Council - SHDC) pro hmarské obyvatele, nicméně se tak nestalo. Nastalou situaci se rozhodla se zbraněmi v ruce řešit organizace Lidové shromáždění Hmarů (Demokratické) - HPC (D), jež vznikla oddělením od HPC. Vláda Mizóramu dokonce uvažovala o označení oblasti za „neklidnou“ (tzv. Disturbed area). K mírovým jednáním došlo roku 2016 a 2018 a výsledkem je založení Rady Sinlungských hor (Sinlung Hills Council - SHC). Rada byla ustavena 9.7.2018 na dobu 6 měsíců a 8.1.2019 její působnost prodloužena.¹²⁵

Reangové neboli Bruové představují etnikum obývajících v Mizóramu části regionů Mamit a Kolasib a jsou Mizy považováni za cizí kmen. V 90. letech založili vlastní politickou stranu Národní unie Bruů (Bru National Union) a rozhodli se požadovat vytvoření rady autonomního distriktu stejně jako měli Laiové, Marové i Čakmové.¹²⁶ Navíc vznikla ozbrojená organizace Národní fronta za osvobození Bruů (Bru National Liberation Front - BNLF) a začalo docházet k potyčkám. Situace eskalovala v říjnu 1997 zabitím lesního strážce v tygří rezervaci Dampa údajně členy organizace BNLF. V reakci na tuto událost byly napadány celé vesnice a Reangové byli násilím vytlačeni za hranice Mizóramu. Stát opustilo více než 32 000 osob.¹²⁷ Bylo zřízeno 7 uprchlických táborů v Džamuiských horách v příhraniční oblasti Tripury a dodnes probíhají jednání o repatriaci Bruů mezi BNLF a vládou Mizů.

¹²³LALTHAKIMA. *Insurgency in Mizoram. A study of its origin growth and dimension*. Mizoram, 2008. Ph.D. Thesis. Department of Political Science, School of Social Sciences, and Mizoram University, s. 129. [online] [cit. 2019-02-09] Dostupné z: <http://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/1202>

¹²⁴ Tamtéž [cit. 2019-02-09], s. 141.

¹²⁵ Sinlung Hills Council interim period extended. In: *The Morung Express*. [online] Aizawl, 21.1.2019 [cit. 2019-05-08] Dostupné na: <http://morungexpress.com/sinlung-hills-council-interim-period-extended/>

¹²⁶ ROLUAHPUIA. Political Turmoil in Mizoram. In: *Economic and Political Weekly*. [online] Vol. 50, No. 31, 2015. [cit. 2019-05-08] Dostupné na:

<https://www.epw.in/journal/2015/31/reports-states-web-exclusives/political-turmoil-mizoram.html>

¹²⁷ Bru National Liberation Front. In: *South Asia Terrorism Portal*. [cit. 2019-02-11] Dostupné na: http://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/mizoram/terrorist_outfits/bnlf.htm

Pawiové či Laiové a Lakherové neboli Marové¹²⁸ představují případy kategorie „odmítačů“.¹²⁹ Projevem odmítání spřízněnosti s Mizy je také fakt, že oba kmeny mají svůj autonomní distrikt v jižní části Mizóramu již od vzniku unijního teritoria, tedy od roku 1972.¹³⁰

Mizové po dlouhých letech konfliktů dosáhli svého cíle v podobě vzniku indického státu Mizóram a nyní mají zájem o udržení pospolitosti nabytého území. Tvoření autonomních území je samozřejmě proti tomuto zájmu. Ovšem z pohledu menšin je takový požadavek jejich právem.

4 Závěr

Indické obyvatelstvo si během koloniální nadvlády Británie prošlo národním hnutím, ve kterém nezískalo pouze jedinou národní identitu, ale vzniklo jich velké množství. Přesto se tyto pluralitní identity byly schopné spojit v jeden velký celek. Zároveň se v různé intenzitě projevují menšinové nacionalismy jednotlivých společenství s nabytou vlastní identitou, což je také případ severovýchodní oblasti Indie. Myšlenka na vlastní národní stát dále vede k separatismu, přitom je ale nutné mít na mysli, kolik nejružnějších menšinových skupin žije v Indické republice nebo jen v samotném regionu severovýchodu, a tedy, že pouze minimum etnik projevilo snahu o osamostatnění.

Fenomén separatismu v oblasti severovýchodní Indie má jisté podobnosti, ale stejně tak existuje mnoho diferencí mezi jednotlivými případy. Etnika usilovala o získání vlastního samosprávného území, nyní již se změněným vědomím vlastní etnicity a potřebou uskupení do svého národa. Slovy indického politologa a sociologa Fazala Tanweera je „politicky mobilizovaná menšina alter egem národního státu.“¹³¹ Průběh se zdál mít zpočátku téměř lavinový efekt v regionu

¹²⁸ Označení Pawiové a Lakherové pochází od lušajských kmenů, sama sebe tato etnika nazývala Laii a Mary.

¹²⁹ SCHENDEL, Willem van, PACHUAU, Joy L.K. *The Camera as Witness: A Social History of Mizoram, Northeast India*, s. 362.

¹³⁰ Viz mapa č. 3 v příloze, distrikty Lai a Mara.

¹³¹ TANWEER, Fazal. Minorities and their nationalism(s): the terms of a discourse in South Asia. In:

severovýchodní Indie, reakce, tedy snaha o potlačení jednotlivých hnutí ze strany centrální vlády, byla rovněž očekávatelná. Jedním ze společných projevů separatistických nálad bylo zakládání odbojných organizací v neobvykle velkém počtu. Z jednotlivých militantních skupin se často velmi rychle stanou čistě teroristické organizace šířící strach mezi lidmi. Násilí a útoky teroristického rázu si jejich původci omlouvají právě nacionalismem. Na druhé straně protiútoky a potlačování těchto skupin indickou vládou je chápáno jako legitimní krok. Po letech nepokojů, nestability a nejistoty se již nutně projevuje určitá únava z takového stavu a organizace ztrácejí popularitu mezi obyvateli. Výsledky takových snah o získání samostatnosti se již rozcházejí, jak bylo demonstrováno na případech tří etnik tohoto regionu.

Bodové doposud nedosáhli uspokojení svého nacionalismu, což dokazují stále četné teroristické akce a nepokoje stále probíhající na území nejen BTAD, ale také okolních distriktů Ásámu. Fakt, že dosáhli autonomie, se může zdát jako cesta k samostatnosti, ovšem výsledek je vždy nejistý. Velkou překážkou jsou nepřátelské vztahy vůči dalším menšinám žijícím na autonomním území Bodolandu. Naproti tomu případ Nágů je zajímavý v tom, že se spojilo mnoho původně samostatných kmenů v jeden celek se společným nacionalismem. Nágové se prozatím nevzdali myšlenky o vlastním státu Nágálimu, i když dnes je, zdá se, již spíše nástrojem politických kampaní. Přesto situace dodnes není dořešená a pokračuje se v jednáních. Hlavním zdrojem konfliktů jsou v současné době rozepře mezi jednotlivými frakcemi organizace NSCN. Mizové žijí dnes již ve stabilním celku v rámci Indické republiky, což dokazuje také fakt, že v oblasti se nenachází žádné teroristické či odbojové organizace vedené příslušníky lidu Mizů. Mír trvá již od uzavření dohody s indickou vládou a vzniku státu Mizóram. V případě Mizóramu však opět zůstává nedořešená otázka menšinových etnických skupin Bruů a Hmarů.

Většinový nacionalismus má zpravidla větší sílu a prostředky k prosazování kultury většinové společnosti. Menšinová etnika se proto obávají potenciální kulturní asimilace a řeší problém zachování svébytné kultury, což se projevuje i separatismem vůči Indii. Druhou stranou téže mince je diskriminace vůči minoritám v rámci území většinového etnika. Tanweerův argument, že „všichni lidé mají právo požadovat vlastní samostatné území,”¹³² je značně relativní a z

South Asian History and Culture, vol 3, issue 2 (Duben 2012) s. 163–176.

¹³² TANWEER, Fazal. Minorities and their nationalism(s): the terms of a discourse in South Asia. In: *South Asian History and Culture*, vol 3, issue 2 (Duben 2012), s. 166.

pohledu menšinových společností, s nimiž tito lidé takové území sdílejí, neplatný. Nelze nijak jednoznačně určit, která společnost má větší právo označovat dané území za jí vlastní. A přesně to je případ menšinových skupin na území Mizóramu i BTAD.

V případě utváření národního cítění jednotlivých společenství v severovýchodní Indii se zdá být aplikovatelná teorie Ernesta Gellnera o přeměně společnosti. Rozhodně nemalý efekt mělo působení Britů v oblasti a s nimi příchod misionářů, díky nimž našla do té doby oddělená kmenová společenství sjednocující prvek ve formě vstřípeného náboženství. Zakládány byly také školy a zaváděna uniformní školní výuka, což představuje další z bodů zmiňovaných Gellnerem jako nutnost přechodu k moderní národní společnosti. Zakládání zejména těžebního a čajového průmyslu v oblasti přineslo nová pracovní uplatnění a zároveň s ním se budovala moderní infrastruktura. Větší mobilita neznamenaala jen kontakt s přichozími kolonizátory, ale také intenzivnější kontakty mezi původně izolovanými kmeny, nejmarkantněji v případě Nágů. Posilovalo se vědomí jednoty nejen jediného kmene, ale též mezikmenová spřízněnost a společné vymezení se vůči výrazně cizí kultuře. Přestože Britové z hlediska administrativy víceméně ponechávali horské oblasti svému osudu - viz. označení Nágských i Lušajských hor za vyčleněné roku 1935 - všechny ostatní výše popsané zásahy zásadně změnily způsob života místních společností. Všechny tyto faktory vedly ke kulturní přeměně a politickému uvědomění, a také k větší unifikaci kmenových společenství v reakci na takové změny, což se stává impulsem právě k nacionalismu. Terminologií Benedikta Andersona šlo o efekt oficiálního nacionalismu, neboť i v této oblasti probíhala anglicizace regionu jako součásti Britské Indie. Dnes je oficiálním jazykem tří států severovýchodní Indie angličtina a úspěch mělo také šíření křesťanství a s ním spojené unifikované vzdělání. V neposlední řadě hrála též roli ve formování zdejších národů jazyková hnutí, jak bylo popsáno v případě Bodů.

Hlavním předpokladem úspěchu v dosažení samostatnosti území pro danou společnost se jeví být jednota, politické uvědomění a schopnost diplomatického jednání. Navíc, jak poukazuje Miroslav Hroch, je rovněž důležitým prvkem vnější faktor: „naprostá většina evropských národních států vznikla z rozhodnutí velmocí.”¹³³ Nezáleží tedy pouze na snaze národa o uznání samostatnosti, nýbrž musí být taková snaha cílená správným směrem.

¹³³ HROCH, Miroslav. *Národy nejsou dílem náhody: Příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů*, s. 273.

5 Literatura

AGRAWAL, M. M. (Ed.). *Ethnicity, Culture and Nationalism in North-East India*. New Delhi: Indus Publishing, 1996. ISBN 81-7387-055-1.

ANANTH, Krishna V. *Regional Identities and its Implications on the Notion of National Identity: Some Observations on the Linguistic Reorganisation of States*. [online] [cit. 2019-04-26] Dostupné na: https://www.academia.edu/36265817/On_the_Lingusitic_Reorganisation_of_States_in_India.pdf

ANDERSON, Benedict. *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. [online] London: Verso, 2006. [cit. 2019-05-01] Dostupné na: https://is.muni.cz/el/1423/jaro2016/SOC757/um/61816961/Benedict_Anderson_Imagined_Communities.pdf

AO LANUNUNGSANG, A. *From Phizo to Muivah: The Naga National Question in North-East India*. New Delhi: Mittal Publications, 2002. ISBN 81-7099-840-9.

Assam District Map. In: *Maps of India*. [online] 13.2.2019 [cit. 2019-05-05] Dostupné na: <https://www.mapsofindia.com/maps/assam/assam-district.htm>

BAJPAI, Arunoday. Territory of the Nation. In: *Pratiyogita Darpan*. [online] New Delhi: Vajiram IAS Test Series, Dec. 2007. [cit. 2019-03-24] Dostupné na: https://books.google.com.qa/books?id=tugDAAAAMBAJ&pg=PT71&lpg=PT71&dq=dar+commission&source=bl&ots=_KKO8rhrwt&sig=ACfU3U3zH5K8E1avT6r8oBYiuZLxMDENUg&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwj_j-nquZvhAhWFsKQKHUW1CsQQ6AEwDHoECAgQAQ#v=onepage&q=dar%20commission&f=false

BARUAH, Sanjib. *India Against Itself: Assam and the Politics of Nationality*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1999.

Bodo Liberation Tigers (BLT) - Former Terrorist Group of Assam. In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-02-13] Dostupné na: <http://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-assam/bodo-liberation-tigers-blt-former-terrorist-group-of-assam>

Bodo Sahitya Sabha. [online] [cit. 2019-02-14] Dostupné na: <http://bodosahityasabha.org/introduction.html>

Bru National Liberation Front. In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-02-11] Dostupné na: http://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/mizoram/terrorist_outfits/bnlf.htm

COAKLEY, John. *Nationalism, Ethnicity and the State: Making and Breaking Nations*. London: SAGE, 2012. ISBN 978-1-4462-4742-6.

Country Profile: India. In: *The World Bank*. [online] [cit. 2019-05-10] Dostupné na: https://databank.worldbank.org/data/views/reports/reportwidget.aspx?Report_Name=CountryProfile&Id=b450fd57&tbar=y&dd=y&inf=n&zm=n&country=IND

DEKA, Hira Moni. *Politics of identity and the Bodo movement in Assam*. Guwahati, 2009. Ph.D. Thesis. Gauhati University. [online] [cit. 2019-05-05] Dostupné na: <http://hdl.handle.net/10603/67844>

DESAI, A. R. *Social background of indian nationalism*. Mumbai: Popular Prakashan Pvt. Ltd., 2000. 6. edice. ISBN 81-7154-667-6.

ENDLE, Sidney. *The Kacharis*. [elektronický zdroj] Macmillan and Co: London, 1911. [cit. 2019-02-13] Dostupné na: <https://archive.org/details/kacharis009491mbp/page/n7>

EYBEN, Vivan. Sovereignty, Integration and the Naga Peace Process. In: *News Click*. [online] 2.7.2018. [cit. 2019-05-07] Dostupné z: <https://www.newsclick.in/sovereignty-integration-and-naga-peace-process>

FERNANDES, Walter. Conflict in North-east: A Historical Perspective. In: *Economic and Political Weekly*. [online] Vol. 34(51), 1999. [cit. 2019-04-29] Dostupné na: https://www.jstor.org/stable/4408734?seq=1#page_scan_tab_contents

GAIT, Edward. *A History of Assam*. [elektronický zdroj] Calcutta: Thacker, Spink & co, 1906. Dostupné na: <https://archive.org/details/ahistoryassam00gaitgoog/page/n10>

GELLNER, Ernest. *Nacionalismus*. Brno: CDK, 2003. ISBN 80-7325-023-3.

Give us Bodoland or lose people's support in 2019: Bodo organizations to BJP. In: *The Times of India*. [online] New Delhi, 2.12.2018. [cit. 2019-05-05] Dostupné na: <https://timesofindia.indiatimes.com/india/give-us-bodoland-or-lose-peoples-support-in-2019-bodo-organisations-to-bjp/articleshow/66904895.cms>

GOSWAMI, Namrata. The Naga Peace Accord: Why now? In: *Institute for Defence Studies and Analyses*. [online] 7.8.2015 [cit. 2019-05-18] Dostupné na: https://idsa.in/idsacomments/TheNagaPeaceAccordWhyNow_NamrataGoswami_070815

Hill Tippera. In: *Imperial Gazetteer of India*. V. 13. [online] [cit. 2019-05-07] Dostupné na: http://dsal.uchicago.edu/reference/gazetteer/pager.html?objectid=DS405.1.I34_V13_124.gif

HROCH, Miroslav. *Národy nejsou dílem náhody: Příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů*. Praha: SLON, 2009. ISBN 978-80-7419-010-0.

HUMTSOE, John. The Naga-Akbar Hydari Accord, 1947. In: *Nagaland Journal*. [online] 24.3.2013 [cit. 2019-02-18] <https://nagalandjournal.wordpress.com/2013/03/24/the-naga-akbar-hydari-accord-1947/>

- HUMTSOE, John. The Shillong Accord of 11 November 1975. In: *Nagaland Journal*. [online] 23.3.2013 [cit. 2019-03-11] <https://nagalandjournal.wordpress.com/2013/03/23/the-shillong-accord-of-11-november-1975/>
- CHAKMA, L. B. *The Chakma People: Introduction to the Chakmas*. [online] [cit. 2019-05-08] Dostupné na: <https://www.cadc.gov.in/the-chakma-people/>
- CHATTERJEE, Shib Shankar. Boro People Suggest Alignment with China may be better than India. In: *News Blaze*. [online] 15.7.2013. [cit. 2019-05-08] Dostupné na: https://newsblaze.com/world/south-asia/boro-people-suggest-alignment-with-china-may-be-better-than-india_32804/
- CHATTERJEE, Suhas. *Making of Mizoram: Role of Laldenga*. New Delhi, 1994. ISBN 81-85880-36-0.
- CHAUDHURI, S. K. The Institutionalisation of Tribal Religion: Recasting the Donyi-Polo Movement in Arunachal Pradesh. In: *Asian Ethnology*. [online] 72/2, 2013 [cit. 2019-05-19] Dostupné na: <http://nirc.nanzan-u.ac.jp/nfile/4303>
- CHAUDHURY, Topu. *Bodoland Movement: A Study*. [online] 2015. [cit. 2019-02-14] Dostupné na: https://www.ijhsss.com/files/Topu-Choudhury_8mype920.pdf
- India army hunts rebels after Assam massacre. In: *Al Jazeera*. [online] 25.12.2014. [cit. 2019-05-05] Dostupné na: <https://www.aljazeera.com/news/asia/2014/12/india-army-hunts-rebels-after-assam-massacre-20141225105838655329.html>
- Indian states and Union Territories. In: *Maps of India*. [online] 1.2.2019 [cit. 2019-02-06] Dostupné na: <https://www.mapsofindia.com/states/>
- India - Terrorist, insurgent and extremist groups: Insurgency in North East: Nagaland. In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-05-18] Dostupné na: <https://www.satp.org/terrorist-groups/india-insurgencynortheast-nagaland>
- KORYBKO, Andrew. A “Secular ISIL” Rises in Southeast Asia. In: *Oriental Review*. [online] 22.6.2015 [cit. 2019-05-10] Dostupné na: <https://orientalreview.org/2015/06/22/a-secular-isil-rises-in-southeast-asia-i/>
- KUMAR, Ashutosh. Exploring the Demand for New States. In: *Economic and Political Weekly*. [online] Vol. 45, No. 33, 2010 [cit. 2019-05-20] Dostupné na: <https://www.epw.in/journal/2010/33/commentary/exploring-demand-new-states.html>
- LALTHAKIMA. *Insurgency in Mizoram. A study of its origin growth and dimension*. Mizoram, 2008. Ph.D. Thesis. Department of Political Science, School of Social Sciences, and Mizoram University. [online] [cit. 2019-02-09] Dostupné na: <http://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/1202>.

Memorandum of Settlement (Bodo Accord) signed in Guwahati, Assam on 20 February 1993.

[online] [cit. 2019-05-17] Dostupné na:

https://peaceaccords.nd.edu/sites/default/files/accords/Bodo_Accord_-_1993.pdf

MISRA, Udayon. Bodoland: The Burden of History. In: *Economic and Political Weekly*. [online]

Vol. 47, No. 37, 2012. [cit. 2019-04-29] Dostupné na:

<https://www.epw.in/journal/2012/37/perspectives/bodoland-burden-history.html>

Mizoram Accord, 1986: Memorandum of Settlement. In: *South Asia Terrorism Portal*. [online]

[cit. 2019-05-05] Dostupné na:

https://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/mizoram/documents/papers/mizoram_accord_1986.htm

NAG, Sajal. *Contesting Marginality: Ethnicity, Insurgency and Subnationalism in North East India*. Delhi: Manohar, 2002. ISBN 978-8173044274.

NARZARY, Nareswar. *Bathou religion and its impact on Boro society: A Folkloristic study*.

Guwahati, 2014. Ph.D. Thesis. Gauhati University. [online] [cit. 2019-05-19] Dostupné na:

https://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/114601/6/06_chapter%201.pdf

National Democratic Front of Bodoland (NDFB). In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit.

2019-03-11] Dostupné na:

<http://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-assam/national-democratic-front-of-bodoland-ndfb>

National Socialist Council of Nagaland - Khaplang (NSCN-K). In: *South Asia Terrorism Portal*.

[online] [cit. 2019-03-11] Dostupné na:

<https://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-nagaland/national-socialist-council-of-nagaland-khaplang-nscn-k>

National Socialist Council of Nagaland - Unification (NSCN-U). In: *South Asia Terrorism Portal*. [online] [cit. 2019-05-18] Dostupné na:

<https://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-nagaland/national-socialist-council-of-nagaland-unification-nscn-u>

NUNTHARA, C. *Mizoram: Society and Polity*. New Delhi: Indus Publishing, 1996. ISBN 81-7387-059-4.

Original copy of the Naga Club Memorandum to the Simon Commission. In: *The Naga Republic*

[online] 2.1.2018 [cit. 2019-02-18] Dostupné na:

<http://www.thenagarepublic.com/files/original-copy-naga-club-memorandum-simon-commission>

Proposed map of Sinlung Hills ADC in Mizoram. In: *INPUI*. [online] 22.2.2011 [cit.

2019-05-08] Dostupné na:

<http://www.inpui.com/2011/02/proposed-map-of-sinlung-hills-adc-in.html>

ROEDER, Philip G. *Where Nation-States Come From: Institutional Change in the Age of Nationalism*. [elektronický zdroj] Princeton, NJ: Princeton University Press, 2007. [cit.

2019-03-11] Dostupné na:

<https://ebookcentral.proquest.com/lib/natl-ebooks/detail.action?docID=827795>

ROLUAHPUIA. Political Turmoil in Mizoram. In: *Economic and Political Weekly*. [online] Vol. 50, No. 31, 2015. [cit. 2019-05-08] Dostupné na:

<https://www.epw.in/journal/2015/31/reports-states-web-exclusives/political-turmoil-mizoram.html>

SHIMRAY, U. A. *Naga Population and Integration Movement: Documentation*. New Delhi: Mittal Publications, 2007. ISBN 81-8324-181-6.

SCHENDEL, Willem van, PACHUAU, Joy L.K. *The Camera as Witness: A Social History of Mizoram, Northeast India*. London: Cambridge University Press, 2015. ISBN 978-1-107-07339-5.

Sinlung Hills Council interim period extended. In: *The Morung Express*. [online] Aizawl, 21.1.2019 [cit. 2019-05-08] Dostupné na:

<http://morungexpress.com/sinlung-hills-council-interim-period-extended/>

TANWEER, Fazal. Minorities and their nationalism(s): the terms of a discourse in South Asia. In: *South Asian History and Culture*, vol 3, issue 2 (Duben 2012) pp. 163–176.

The 16 Point Agreement between the Government of India and the Naga People's Convention. [online] [cit.2019-05-01] Dostupné na:

https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/IN_600726_The%20sixteen%20point%20Agreement_0.pdf

UPADHYAY, Archana. *India's fragile borderlands: the dynamics of terrorism in North East India*. London: New York: I. B. Taurius, 2009. ISBN 9780857713568.

UPADHYAY, Archana. Terrorism in the North-East. In: *Economic and Political Weekly*. [online] Vol. 41, No. 48, 2006. [cit. 2019-04-29] Dostupné na:

<https://www.epw.in/journal/2006/48/special-articles/terrorism-north-east.html>

VERGHESE, Ajay. *The Colonial Origins of Ethnic Violence in India*. Stanford University Press: California, 2016. ISBN 9780804798174.